

Utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av kreditupplysningslagen, 86 § i betaltjänstlagen och 4 a § i straffregisterlagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det i kreditupplysningslagen och i betaltjänstlagen görs nödvändiga lagändringar med anledning av Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning.

Syftet med propositionen är att harmonisera bestämmelserna i kreditupplysningslagen och i betaltjänstlagen med dataskyddsförordningen. Ur kreditupplysningslagen stryks enligt förslaget sådana bestämmelser om behandling av personuppgifter och om tillsyn över behandlingen som överlappar bestämmelserna i dataskyddsförordningen. Det föreslås att betaltjänstlagens bestämmelser om kundanmärkningsregister harmoniseras med motsvarande bestämmelser i kreditinstitutslagen och lagen om betalningsinstitut, med beaktande av kraven i dataskyddsförordningen. Avsikten är samtidigt att förtydliga förhållandet mellan dessa lagar och tillämplig allmän lagstiftning. Vidare föreslås en ändring av den bestämmelse i straffregisterlagen som gäller rätten att i undantagsfall lämna ut uppgifter för utredning av en persons tillförlitlighet.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	4
3 Målsättning	7
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	7
4.1 De viktigaste förslagen.....	7
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	9
5 Alternativa handlingsvägar	11
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	12
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet	13
6 Remissvar	13
7 Specialmotivering	14
7.1 Kreditupplysningslagen	14
7.2 Betaltjänstlagen.....	26
7.3 Straffregisterlagen.....	28
8 Ikraftträdande.....	29
9 Verkställighet och uppföljning	29
10 Förhållande till andra propositioner.....	29
10.1 Samband med andra propositioner.....	29
10.2 Förhållande med budgetpropositionen	30
11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	30
LAGFÖRSLAG	36
Lag om ändring av kreditupplysningslagen	36
Lag om ändring av 86 § i betaltjänstlagen	49
Lag om ändring av 4 a § i straffregisterlagen.....	50

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *dataskyddsförordningen*, och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF, nedan *dataskyddsdirektivet*, trädde i kraft den 5 maj 2016.

Dataskyddsförordningen började tillämpas den 25 maj 2018. Dataskyddslagen (1050/2018), som kompletterar dataskyddsförordningen, och lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (1054/2018), nedan *dataskyddslagen avseende brottmål*, som utfärdades för genomförandet av dataskyddsdirektivet, trädde i kraft den 1 januari 2019.

Dataskyddsförordningen tillämpas i regel på all behandling av personuppgifter. Dessutom kan dataskyddslagen eller nationell speciallagstiftning bli tillämplig vid sidan av dataskyddsförordningen. När polis, åklagare, domstolar, Brottspåföljdsmyndigheten, Tullen, gränsbevakningsmyndigheter och andra behöriga myndigheter behandlar personuppgifter i brottmål tillämpas dock dataskyddslagen avseende brottmål som allmän lag.

Utöver de allmänna lagar som ska tillämpas vid behandling av personuppgifter finns det en hel del bestämmelser om behandling av personuppgifter i speciallagstiftningen, bland annat i kreditupplysningslagen (527/2007), betaltjänstlagen (290/2010) och straffregisterlagen (770/1993). Medlemsstaterna i EU är skyldiga att harmonisera sin speciallagstiftning med dataskyddsförordningen och dataskyddsdirektivet. Det har redan gjorts vissa ändringar i straffregisterlagen i samband med behandlingen av dataskyddslagen avseende brottmål (RP 31/2018 rd). Enligt statsminister Marins regeringsprogram ska skyddet för personuppgifter utvecklas målmedvetet. Denna proposition bidrar till att genomföra målet i regeringsprogrammet.

1.2 Beredning

Justitieministeriet tillsatte den 7 juni 2018 en arbetsgrupp med uppdraget att bereda förslag till de ändringar som dataskyddsförordningen och dataskyddsdirektivet förutsätter i lagstiftningen inom ministeriets förvaltningsområde. Arbetsgruppens mandat gick ut den 31 december 2018. Arbetsgruppen skulle bedöma om lagstiftningen inom justitieministeriets förvaltningsområde är förenlig med dataskyddsförordningen och dataskyddsdirektivet samt lägga fram förslag till de lagändringar som är nödvändiga till följd av EU-rättsakterna. Som ett led i beredningen hörde arbetsgruppen efter behov andra avdelningar och enheter vid justitieministeriet och vissa andra aktörer. I en proposition som lämnades till riksdagen den 6 februari 2020 (RP

2/2020 rd) föreslogs sådana nödvändiga ändringar i vissa lagar inom justitieministeriets förvaltningsområde som följer av dataskyddslagstiftningen.

Under beredningen bedömdes det att det med anledning av dataskyddsförordningen behöver göras mer omfattande ändringar i kreditupplysningslagen och betaltjänstlagen än i de andra lagarna inom justitieministeriets förvaltningsområde. Dessutom bör de bestämmelser i betaltjänstlagen som gäller behandling av personuppgifter harmoniseras med kreditinstitutslagen (610/2014) och lagen om betalningsinstitut (297/2010). Till skillnad från de föreslagna ändringarna i de andra lagarna berör de ändringar som behöver göras i kreditupplysningslagen och betaltjänstlagen i stor utsträckning näringsidkare. Det har under beredningen ansetts nödvändigt att höra dem, i synnerhet för att kunna göra en noggrannare bedömning av propositionens konsekvenser.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

Kreditupplysningslagens bestämmelser om behandling av personuppgifter utgör kompletterande bestämmelser till den upphävda personuppgiftslagen, och det är därför nödvändigt att anpassa dem efter dataskyddsförordningen. Kreditupplysningslagen tillämpas på insamling, produktion, registrering, utlämnande, användning och annan behandling av kreditupplysningar. Lagen innehåller bestämmelser om behandling både av personkreditupplysningar och av företagskreditupplysningar. Lagen innehåller också bestämmelser om registrering och utlämning av personuppgifter. I lagen föreskrivs det vidare om tillsyn över behandlingen av personuppgifter, om de registrerades rättigheter och om allmän tillsyn över näringsverksamheten.

Betaltjänstlagen innehåller ett flertal sådana bestämmelser om behandling av uppgifter som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG, nedan *betaltjänstdirektivet*. Det är inte fråga om reglering som uteslutande gäller behandling av registrerades personuppgifter, utan behandlingen av uppgifterna har samband med bland annat tjänsteleverantörers informationsskyldighet och kontoinformationstjänster, och lagen innehåller dessutom bestämmelser om bland annat elektronisk identifiering av tjänsteanvändare. Lagen innehåller dock även sådana uttryckliga bestämmelser om behandling av personuppgifter som baserar sig på skyldigheten att genomföra direktivet.

Det har gjorts en bedömning av kreditupplysningslagen och betaltjänstlagen för att utreda om deras specialbestämmelser om behandling av personuppgifter uppfyller kraven i dataskyddsförordningen och i dataskyddslagen, som kompletterar förordningen. När det gäller sådan behandling av personuppgifter som omfattas av dataskyddsförordningen är nationell speciallagstiftning möjlig i de fall då förordningen uttryckligen ger medlemsstaterna nationellt handlingsutrymme. Flera artiklar i dataskyddsförordningen medger ett nationellt handlingsutrymme.

Handlingsutrymme kan användas när behandlingen av personuppgifter grundar sig på artikel 6.1 c eller e i dataskyddsförordningen, det vill säga när behandlingen behövs för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige eller för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Behandlingens syfte fastställs i den rättsliga grunden för behandlingen. Preciserande lagstift-

ning kan i dessa fall innehålla särskilda bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i dataskyddsförordningen, bland annat bestämmelser om förutsättningarna för behandlingens lagenlighet, typen av uppgifter som behandlas, registrerade, bevaringstider, ändamålsbegränsning och behandlingsåtgärder. Medlemsstaternas nationella rätt ska enligt artikel 6 uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Med beaktande av det faktum att dataskyddsförordningen är direkta tillämplig samt av grundlagsutskottets tolkningspraxis under senare tid när det gäller bestämmelser i lag (se särskilt GrUU 14/2018 rd) bör speciallagstiftningen begränsas enbart till det nödvändigaste.

Nationellt handlingsutrymme i fråga om behandling av särskilda kategorier av personuppgifter ingår i artikel 9.2 b, g, h, i och j och artikel 9.4 i dataskyddsförordningen. När det gäller artikel 9.2 är det oftast led g som är tillämpligt inom justitieministeriets förvaltningsområde, det vill säga att den nationella behandlingen behövs av hänsyn till ett viktigt allmänt intresse, på grundval av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt. En ytterligare förutsättning är att behandlingen ska stå i proportion till det eftersträfvade syftet, vara förenlig med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen.

Enligt artikel 10 i dataskyddsförordningen får behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål och överträdelser eller därmed sammanhängande säkerhetsåtgärder endast utföras under kontroll av myndighet eller då behandling är tillåten enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, där lämpliga skyddsåtgärder för de registrerades rättigheter och friheter fastställs.

Artikel 23 i dataskyddsförordningen tillåter att det i en medlemsstats nationella rätt införs en lagstiftningsåtgärd som begränsar tillämpningsområdet för de skyldigheter och rättigheter som föreskrivs i artiklarna 12–22 och 34, samt artikel 5 i den mån dess bestämmelser motsvarar de rättigheter och skyldigheter som fastställs i artiklarna 12–22. I artikel 23.1 anges de mål som berättigar till att den registrerades rättigheter frångås i syfte att säkerställa målen i fråga. Begränsningarna ska ske med respekt för andemeningen i de grundläggande rättigheterna och friheterna, och lagstiftningsåtgärderna ska utgöra en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle i syfte att säkerställa att målet i fråga nås. I fråga om artiklarna 12–22 är en förutsättning för begränsningar dessutom att bestämmelserna i medlemsstatens lagstiftning motsvarar rättigheterna och skyldigheterna enligt dessa artiklar. I artikel 23.2 anges de minimikrav som den lagstiftning där begränsningarna föreskrivs ska innehålla, när så är relevant.

Det är möjligt att föreskriva om personuppgiftsansvariga med stöd av dataskyddsförordningen. En definition av personuppgiftsansvarig finns i förordningens artikel 4.7, enligt vilken den personuppgiftsansvarige eller de särskilda kriterierna för hur denne ska utses kan föreskrivas i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt, om ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter bestäms av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt.

Nationellt handlingsutrymme ingår dessutom bland annat i dataskyddsförordningens artikel 86 (behandling och allmänhetens tillgång till allmänna handlingar), artikel 87 (behandling av nationella identifikationsnummer) och artikel 89.2 och 89.3 (behandling av personuppgifter för vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål och för arkivändamål av allmänt intresse). Dessa artiklar är inte av betydelse för bedömningen av bestämmelserna i kreditupplysningslagen och betaltjänstlagen.

Kreditupplysningslagen och betaltjänstlagen har under beredningen bedömts i synnerhet i ljuset av följande kriterier:

– vilken som är den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter,

- om nationell lagstiftning som kompletterar dataskyddsförordningen är möjlig med stöd av artikel 6.1 c eller e,
- om det behöver föreskrivas om registerföringen, med beaktande av att de personuppgiftsansvariga, som svarar för registerföringen, inte är myndigheter,
- om den nationella lagstiftningen möjliggör behandling av särskilda kategorier av personuppgifter till den del det är nödvändigt att behandla dessa personuppgifter, och om bestämmelserna om behandling av personuppgifter i de särskilda kategorierna och bestämmelserna om skyddsåtgärder är tillräckliga i ljuset av artikel 9,
- om den nationella lagstiftningen möjliggör behandling av uppgifter om fällande domar i brottmål och överträdelser eller därmed sammanhängande säkerhetsåtgärder samt om behandlingen är förenlig med artikel 10,
- om de begränsningar i registrerades rättigheter som artikel 23 tillåter är förenliga med det nationella handlingsutrymmet,
- om den nationella lagstiftningen innehåller obehövliga bestämmelser som överlappar bestämmelserna i dataskyddsförordningen eller dataskyddslagen (exempelvis bestämmelser om en registrerads utövande av sina rättigheter och om tillsyn),
- om lagstiftningen innehåller bestämmelser om behandling av personbeteckningar, och
- om lagstiftningen innehåller föråldrade författningshänvisningar eller terminologi som avviker från terminologin i dataskyddsförordningen.

I fråga om både kreditupplysningslagen och betaltjänstlagen har det i synnerhet bedömts vilken av de rättsliga grunderna för behandling av personuppgifter enligt artikel 6.1 i dataskyddsförordningen som ligger till grund för den behandling som avses i lagen. Kreditupplysningslagen innehåller detaljerade bestämmelser om behandlingen av personuppgifter, bland annat bestämmelser om registrering av uppgifter och lagringstider. Det har bedömts om dessa bestämmelser behövs för utförandet av en uppgift av allmänt intresse eller om det i lagen snarare är fråga om att tillgodose den personuppgiftsansvariges eller en tredje parts berättigade intressen. Om det är fråga om en uppgift av allmänt intresse, är det möjligt att bevara den nuvarande speciallagstiftningen. Dessutom ska detaljerad reglering om behandling av personuppgifter vara proportionerlig och med tanke på riskerna vara motiverad i förhållande till den allmänna regleringen om behandling av personuppgifter. Kreditupplysningslagen har vidare granskats i detalj för att man ska kunna utreda till vilka delar den innehåller bestämmelser som överlappar dataskyddsförordningen och problematisk terminologi.

Kravet på proportionalitet i fråga om behandlingen av personuppgifter ska beaktas också när det i lagen föreskrivs om lagring av personuppgifter med stöd av artikel 6.3 i dataskyddsförordningen. En bedömning av proportionaliteten hos de lagringstider som föreskrivs i kreditupplysningslagen har dock inte gjorts i denna proposition. Enligt statsminister Marins regeringsprogram kommer ett positivt kreditregister att införas under regeringsperioden. Samtidigt förkortas den tid betalningsanmärkningar är i kraft. Vid justitieministeriet inleddes den 9 mars 2020 ett projekt för ett positivt kreditupplysningsregister (OM022:00/2020). Avsikten är att i samband med projektet även bereda de ändringar i kreditupplysningslagen som behövs med tanke på förkortningen av förvaringstiderna för betalningsanmärkningar.

Vid bedömningen av betaltjänstlagen har det beaktats att bestämmelserna i lagen genomför betaltjänstdirektivet och att det bör säkerställas att direktivet genomförs på behörigt sätt. Betaltjänstlagen innehåller en uttrycklig bestämmelse om behandling av personuppgifter som grundar sig på direktivet, enligt vilken behandlingen ska grunda sig på betaltjänstanvändarens uttryckliga samtycke. I samband med beredningen av propositionen har man bedömt bestämmelsens förhållande till artikel 6.1 a i dataskyddsförordningen, som i princip inte möjliggör mer detaljerade bestämmelser än dataskyddsförordningen, samt till artikel 7, där det föreskrivs om villkor för samtycke. Betaltjänstlagen innehåller också bestämmelser om behandlingen av

så kallade kundanmärkningsuppgifter. När det gäller dessa uppgifter har det gjorts en separat bedömning av om artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen kan tillämpas som rättslig grund för behandlingen eller om det är fråga om att tillgodose den personuppgiftsansvariges berättigade intressen i enlighet med artikel 6.1 f.

Förhållandet mellan bestämmelserna i straffregisterlagen och bestämmelserna i dataskyddslagen avseende brottmål har bedömts redan tidigare. I denna proposition har det bedömts vilka ytterligare ändringar som eventuellt behöver göras i samband med kreditupplysningslagens bestämmelser om tillsyn. De bedömda bestämmelserna gäller utlämnande av uppgifter ur straffregistret för utredning av en persons tillförlitlighet.

Ovannämnda detaljer behandlas närmare i avsnitt 4.1 och avsnitt 7 i denna proposition. I speciallagstiftning som hänför sig till användningen av det handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger och i speciallagstiftning som avviker från dataskyddslagen avseende brottmål måste man utöver kraven i allmänna författningar även beakta de krav som följer av grundlagen, Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och internationella förpliktelser avseende mänskliga rättigheter. När det gäller de lagar som enligt förslaget ska ändras har det bedömts om bestämmelserna om behandling av sådana personuppgifter som ska betraktas som känsliga är tillräckligt noggrant avgränsade och detaljerade för att uppfylla de krav som följer av grundlagen.

3 Målsättning

Syftet med de lagförslag som ingår i denna proposition är att se till att kreditupplysningslagen och betaltjänstlagen är förenliga med dataskyddsförordningen och dataskyddslagen.

Ett mål är också att göra specialbestämmelserna om behandling av personuppgifter tydligare genom att stryka sådana bestämmelser i kreditupplysningslagen som överlappar bestämmelserna i de allmänna lagarna. Dessutom är avsikten att precisera lagarna till den del det behövs på grund av EU-lagstiftningen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Rättslig grund för behandling av personuppgifter i enlighet med kreditupplysningslagen

Kreditupplysningslagen innehåller väldigt detaljerade bestämmelser om behandlingen av personuppgifter. Bestämmelserna är möjliga endast om den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter utgörs av artikel 6.1 c eller e i dataskyddsförordningen.

Med bedrivande av kreditupplysningsverksamhet avses sådan insamling, bearbetning och registrering av kreditupplysningar i syfte att lämna ut dem som sker som självständig näringsverksamhet. Kreditupplysningsverksamheten i Finland är i stor utsträckning registerbaserad verk-

samhet, som omfattar både register över företagskreditupplysningar och register över personkreditupplysningar. Syftet med kreditupplysningsverksamheten är att främja identifieringen av avtalsparter och bedömningen av deras tillförlitlighet i situationer där betalningen inte sker samtidigt som varan eller tjänsten tillhandahålls eller en annan prestation fullgörs. En av de situationer där det är viktigt att bedöma kundens betalningsförmåga och tillförlitlighet är vid kreditgivning. För hanteringen av kreditrisker samlar kreditgivaren in information om kredit sökanden från flera olika källor, som utöver creditsökanden själv kan vara bland annat kreditgivarens egna kundregister, myndighetsregister samt kreditupplysningsregister som upprätthålls som affärsverksamhet.

Genom bedömningen av personens eller företagets betalningsförmåga och tillförlitlighet kan kreditgivarna bättre förebygga riskfylld kreditgivning. Riskhanteringen är viktig för att kreditmarknaden ska fungera. Att kreditmarknaden fungerar är å sin sida viktigt för all ekonomisk verksamhet. Kredituppgifternas betydelse har ökat också i många andra situationer, och de används för bedömning av tillförlitligheten till exempel i myndigheternas beslutsfattande och i arbetslivet. Bedömningen av tillförlitligheten är viktig bland annat för att man ska kunna förebygga missbruk som riktar sig mot myndigheter eller företag samt annan lagstridig verksamhet.

Till de centrala principerna för kreditupplysningsverksamheten hör dock även att individer och sammanslutningar av individer har rätt att bli bedömda utifrån korrekta och i det aktuella fallet relevanta uppgifter. Med beaktande av att behandlingen av kreditupplysningar också omfattar behandling av olika slags uppgifter om betalningsstörningar som kan ha negativa konsekvenser för den registrerade är det motiverat med detaljerade och noggrant avgränsade bestämmelser om kreditupplysningsverksamheten. För det första tjänar bestämmelserna i kreditupplysningslagen riskhanteringen på kredit- och finansmarknaden, för det andra skyddar de detaljerade skyldigheter som i lagen åläggs den som bedriver kreditupplysningsverksamhet såväl företag som fysiska personer från att bedömas på basis av felaktiga eller irrelevanta uppgifter. Regleringen av kreditupplysningsverksamheten kan således anses uppfylla ett mål av allmänt intresse.

I denna proposition föreslås det att den rättsliga grunden för den behandling av personuppgifter som hänför sig till kreditupplysningsverksamheten ska utgöras av artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen. Den behandling av personuppgifter som det föreskrivs om i kreditupplysningslagen behövs för att utföra en uppgift av allmänt intresse. Bedrivandet av kreditupplysningsverksamhet är en viktig uppgift som betjänar olika samhällsaktörer, och kreditupplysningsverksamheten och de förfaranden som iaktas i den kan ha en direkt inverkan på människors och företags verksamhetsmöjligheter. Därmed har kreditupplysningsverksamheten liknande drag som skötseln av en offentlig uppgift, trots att det är fråga om företagsverksamhet. Bedömningen stöds av en proposition i Sverige (Regeringens proposition 2017/18:120), som gällde lagändringar som nu har trätt i kraft. Den svenska regeringens proposition utgick från att kreditupplysningsverksamheten kan uppfylla ett mål av allmänt intresse.

Kundanmärkningsregister

I betaltjänstlagen tillåts behandling av så kallade kundanmärkningsuppgifter. Genom bestämmelserna har kraven i betaltjänstdirektivet genomförts. Regleringen är dock inte lika detaljerad och noggrant avgränsad som den motsvarande regleringen i kreditinstitutslagen, som gäller kreditinstitut och betalningsinstitut. Dessutom har riksdagen nyligen godkänt regeringens proposition RP 87/2019 rd (ShUB 1/2020 rd; RSv 19/2020 rd), i vilken det föreslogs att rätten att behandla uppgifter om brott och brottsmisstankar tas in i lagen om utländska försäkringsbolag

(398/1995) och i försäkringsbolagslagen (521/2008). Den godkända regleringen motsvarar i stor utsträckning bestämmelserna i kreditinstitutslagen. Bestämmelserna om kreditinstitut och betalningsinstitut har inte godkänts med grundlagsutskottets medverkan, men grundlagsutskottet har vid behandlingen av de lagförslag som gällde försäkringsanstalter ansett att det eftersträvade syftet med bestämmelserna om kundanmärkningsregister är godtagbart (GrUU 17/2019 rd).

Det föreslås att betaltjänstlagen ändras så att det i 86 § ingår en hänvisning till 15 kap. 18 a § i kreditinstitutslagen. En motsvarande hänvisning ingår i lagen om betalningsinstitut. Med beaktande av att en del av betaltjänstleverantörerna samtidigt är betalningsinstitut eller kreditinstitut omfattas dessa betaltjänstleverantörer redan av bestämmelserna i kreditinstitutslagen. Det faktum att de i motsvarande situationer kan behandla kundanmärkningsuppgifter enligt lindrigare krav med stöd av betaltjänstlagen gör det möjligt att kringgå bestämmelserna i kreditinstitutslagen. Det bör även beaktas att det i Finland också finns mindre betaltjänstleverantörer i fråga om vilka det är oklart i vilken utsträckning de har behandlat kundanmärkningsuppgifter med stöd av betaltjänstlagen. När det gäller dessa tjänstleverantörer är det viktigt att säkerställa att de inte kan behandla känsliga uppgifter på andra grunder än större betaltjänstleverantörer.

Grundlagsutskottet har vidare ansett det vara viktigt att regleringen i fråga om känsliga uppgifter är detaljerad och noggrant avgränsad. De gällande bestämmelserna i betaltjänstlagen bedöms inte uppfylla dessa krav. Dessutom har grundlagsutskottet i fråga om försäkringslagstiftningen ansett det vara viktigt att säkerställa att regleringen är förenlig med dataskyddsförordningen. I samband med beredningen av ändringarna av betaltjänstlagen har det bedömts om bestämmelserna i kreditinstitutslagen är tillräckliga i förhållande till vad dataskyddsförordningen förutsätter när det gäller skyddsåtgärder för behandlingen av uppgifter i anslutning till brott. Regleringen bedöms uppfylla såväl kraven på att bestämmelser om behandlingen av känsliga uppgifter ska vara detaljerade och noggrant avgränsade som kraven i dataskyddsförordningen, och därför föreslås det att bestämmelserna i kreditinstitutslagen ska tillämpas som sådana på betaltjänstleverantörerna. Den rättsliga grunden för den behandling av i betaltjänstlagen avsedda personuppgifter som hänför sig till kundanmärkningsregister ska utgöras av artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen. Förebyggande av bedrägerier och annat missbruk som riktar sig mot betaltjänstverksamheten ska betraktas som utförande av en uppgift av allmänt intresse i enlighet med artikel 6.1 e.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Ekonomiska konsekvenser

Reformen av dataskyddslagstiftningen har haft betydande ekonomiska konsekvenser. De har huvudsakligen varit en direkt följd av dataskyddsförordningen, som redan har börjat tillämpas, men ytterligare konsekvenser har orsakats av dataskyddslagen, som kompletterar dataskyddsförordningen. Att kraven är strängare och mer detaljerade än tidigare har lett till kostnader av olika grad för såväl tillsynsmyndigheter som näringsidkare i egenskap av personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden. För att iaktta kraven i dataskyddslagstiftningen har dessa aktörer också behövt ändra bland annat sina tillvägagångssätt och informationssystem.

De lagändringar som föreslås i denna proposition har i regel inga sådana självständiga ekonomiska konsekvenser till följd av dataskyddskraven som inte redan har uppkommit i samband

med ikraftträdandet av de allmänna bestämmelserna om behandling av personuppgifter. Syftet med propositionen är att få de bestämmelser som föreslås bli ändrade att stämma överens med kraven i EU:s dataskyddslagstiftning och att förtydliga deras förhållande till tillämpliga allmänna författningar om behandling av personuppgifter. Ändringarna i lagförslagen i propositionen är huvudsakligen tekniska, och propositionen bedöms därför inte ha några betydande ekonomiska eller andra samhällsliga konsekvenser. När ändringarna utarbetats har strävan dessutom varit att i så hög grad som möjligt se till att nuläget och praxis kvarstår. De ändringar som föreslås i denna proposition gäller dock i väsentlig grad privata sammanslutningar i egenskap av personuppgiftsansvariga, vilka kan föranledas konsekvenser av olika grad beroende på företagets storlek och nuvarande praxis. Förslagen medför inga kostnader för fysiska personer eller myndigheter.

De som bedriver kreditupplysningsverksamhet

De föreslagna ändringarna i kreditupplysningslagen kan medföra kostnader för dem som bedriver kreditupplysningsverksamhet. Kostnader bedöms uppstå i synnerhet av att företagen i viss mån blir tvungna att anpassa sin verksamhet till lagändringarna. Det är omöjligt att exakt uppskatta storleken av de kostnader som orsakas dem som bedriver kreditupplysningsverksamhet, med beaktande av att de ändringar som lagändringarna medför är svåra att särskilja från de ändringar som redan har genomförts med anledning av dataskyddsförordningen. Det går dock inte att utesluta att ytterligare kostnader föranleds i synnerhet av de föreslagna ändringarna i bestämmelserna om bedömning av kreditvärdighet och om utlämnande av uppgifter om näringsförbud. De eventuella ytterligare kostnaderna bedöms dock förbli måttliga. Ändringarna medför inte heller några negativa konsekvenser för förutsättningarna i kreditupplysningsverksamheten, konkurrensen mellan företagen eller andra villkor för näringsverksamheten, eftersom de i lika hög grad gäller alla företag som tillhandahåller tjänsterna i Finland.

[Preciseras efter remissbehandlingen.]

Betaltjänstleverantörer

De föreslagna ändringarna i betaltjänstlagen medför inga konsekvenser för sådana betaltjänstleverantörer som omfattas av kreditinstitutslagens och betaltjänstlagens bestämmelser om kundanmärkningsregister. Dessa betaltjänstleverantörer är kreditinstitut och betalningsinstitut. Det är inte i detalj känt i vilken utsträckning mindre betaltjänstleverantörer använder sig av kundanmärkningsregister. Det bedöms att de föreslagna ändringarna orsakar dessa tjänstleverantörer konsekvenser i det fall att de för närvarande redan använder sig av kundanmärkningsregister med stöd av betaltjänstlagen. Den föreslagna regleringen är mer detaljerad och noggrant avgränsad än de gällande bestämmelserna i 86 § i betaltjänstlagen, vilket kan medföra kostnader, om de föreslagna kraven inte till alla delar uppfylls i de informationssystem som används. I 15 kap. 18 a § i kreditinstitutslagen finns till exempel detaljerade bestämmelser om vilka uppgifter som får antecknas i ett kundanmärkningsregister. Förteckningen över uppgifter är uttömmande, vilket kan ha konsekvenser för informationssystemen. Också bestämmelserna om lagringstider för uppgifterna kan påverka kostnaderna. Dessutom torde betaltjänstleverantörerna bli tvungna att uppdatera sina anvisningar om behandlingen av personuppgifter i de situationer som avses i 86 § i betaltjänstlagen.

[Preciseras efter remissbehandlingen.]

Konsekvenser för myndigheterna

I straffregisterlagen föreslås en ändring av den bestämmelse med stöd av vilken justitieministeriet av vägande skäl kan bevilja tillstånd att lämna ut uppgifter ur straffregistret till en myndighet för utredning och bedömning av en persons tillförlitlighet även i andra fall än de som uttryckligen anges i lagen. Enligt förslaget ska bestämmelsen i stället för justitieministeriet gälla Rättsregistercentralen. Under beredningen har det kommit fram att bestämmelsen de facto inte har tillämpats under de senaste åren, vilket innebär att ändringen inte medför några större konsekvenser för justitieministeriets och Rättsregistercentralens verksamhet. Ändringen ökar dock rättssäkerheten, eftersom den som beslutar om utlämnande av uppgifter i alla situationer då är den personuppgiftsansvarige, som också ansvarar för att utlämnandet av personuppgifter är lagenligt.

Samhälleliga konsekvenser

Lagförslagen i propositionen har inga självständiga samhälleliga konsekvenser som är oberoende av den allmänna dataskyddslagstiftningen.

Europeiska kommissionen har i sin konsekvensbedömning på EU-nivå fäst uppmärksamhet vid att en mer enhetlig reglering inom EU skapar klarhet i rättsläget och förbättrar medborgarnas förtroende för företagens och myndigheternas behandling av personuppgifter. Ändå sporrar den nya dataskyddslagstiftningen på lång sikt också till att utveckla informationssystemen så att de blir säkrare och så att informationssäkerheten förbättras. Dessutom kan en mer ingående reglering av behandlingen av personuppgifter och av tillsynen över behandlingen antas minska riskerna för dataskyddsförseelser och personuppgiftsincidenter. Samtidigt har de nya bestämmelserna också bedömts förbättra de registrerades rättsskydd. Effekterna av de ändringar som lagförslagen innehåller kan på det hela taget bedömas stödja dessa mål för den allmänna dataskyddslagstiftningen.

Syftet med de ändringar som föreslås i kreditupplysningslagen är att förtydliga lagens förhållande till dataskyddsförordningen och dataskyddslagen. Ändringarna bedöms stärka medborgarnas möjligheter att gentemot den personuppgiftsansvarige utöva de rättigheter i egenskap av registrerade som följer av den allmänna dataskyddslagstiftningen, även om ändringarna inte i sig medför nya rättigheter för medborgarna. Konsekvenser som stärker skyddet för den registrerades personuppgifter och stärker den registrerades rättssäkerhet bedöms följa i synnerhet av de ändringsförslag som gäller kreditupplysningslagens bestämmelser om bedömning av fysiska personers kreditvärdighet och om utlämnande av uppgifter.

Genom att bestämmelserna i betaltjänstlagen harmoniseras med bestämmelserna i kreditinstitutslagen och lagen om betalningsinstitut blir regleringen mer detaljerad och noggrant avgränsad i enlighet med kraven enligt den vedertagna tolkningen av grundlagen. I och med ändringarna framgår det tydligare än tidigare av lagen att de uppgifter som behandlas i enlighet med den utgör personregister, och av lagen framgår uttryckligen vilka uppgifter om den registrerade som registreras. Samtidigt bedöms ändringarna förbättra medborgarnas rättsskydd också genom att de personuppgiftsansvariga blir mer medvetna om sina skyldigheter.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

I fråga om både kreditupplysningslagen och betaltjänstlagen har det bedömts om den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter i stället för artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen skulle kunna vara att behandlingen behövs för ändamål som rör den personuppgiftsansvariges eller en tredje parts berättigade intressen (artikel 6.1 f). Verksamheten enligt kreditupplysningslagen har i samband med stiftandet av lagen ansetts vara av allmänt intresse, och dessutom tryggas genom kreditupplysningsverksamheten intressena för de kreditinstitut och andra aktörer som använder tjänsterna. Till dessa hör i synnerhet att trygga tillgången till tillförlitliga och ändamålsenliga kreditupplysningar och därigenom underlätta riskhanteringen i anslutning till kundrelationer. Lagen har dock även som allmänt mål att främja god kreditupplysnings- och skydda intressena för kreditsökandena och för andra som kreditupplysningarna gäller. Tryggandet av tredje parters berättigade intressen är således varken den enda eller den främsta utgångspunkten för regleringen av kreditupplysningsverksamheten.

Vid sådan behandling av kundmärkningsuppgifter som avses i betaltjänstlagen kan det utöver att utföra en uppgift av allmänt intresse samtidigt också vara fråga om att tillgodose den personuppgiftsansvariges berättigade intresse. Bestämmelserna i betaltjänstdirektivet utgår från att betaltjänstleverantören har rätt att förebygga missbruk som riktas mot leverantörens egen verksamhet. I ingressen till dataskyddsförordningen konstateras det också att sådan behandling av personuppgifter som är nödvändig för att förhindra bedrägerier utgör ett berättigat intresse för berörd personuppgiftsansvarig. I rättspraxis har det av hävd ansetts att förebyggande av brott är ett godtagbart mål med stöd av vilket det är möjligt att göra inskränkningar i skyddet för privatlivet, förutsatt att en lagstiftningsåtgärd är en nödvändig och proportionerlig åtgärd. Den personuppgiftsansvariges berättigade intresse är således inte det enda ändamålet med behandlingen av personuppgifter, utan den är förknippad med det mer allmänna målet att förebygga brott.

Som rättslig grund för behandlingen av personuppgifter är den personuppgiftsansvariges eller en tredje parts berättigade intresse inte förenad med något nationellt handlingsutrymme. Om man gick in för att välja det som rättslig grund för behandlingen av personuppgifter, skulle det således inte vara möjligt att bevara speciallagstiftningen i liknande form som nu. Detta skulle innebära att också de bestämmelser om registrering och utlämnande av uppgifter som hänför sig till behandlingen av personkreditupplysningar måste strykas ur kreditupplysningslagen, och det skulle inte heller vara möjligt att i betaltjänstlagen i detalj föreskriva om behandlingen av kundmärkningsuppgifter. I betaltjänstlagen är det dessutom fråga om bestämmelser som genomför direktivet och som därför inte kan strykas ur lagen. Med beaktande särskilt av att både behandlingen av kreditupplysningar och behandlingen av kundmärkningsuppgifter är förknippad med sådana risker för den registrerade som orsakas av att den registrerades verksamhet begränsas kan det inte anses ändamålsenligt att stryka specialbestämmelserna om behandling av personuppgifter. Dessutom måste bestämmelserna om behandlingen av kundmärkningsuppgifter, som betraktas som känsliga, vara tillräckligt detaljerade och noggrant avgränsade för att vara transparenta och förutsägbara också ur den registrerades synvinkel. Bestämmelserna behöver vara detaljerade och noggrant avgränsade både med tanke på de krav som följer av grundlagen och för genomförandet av de skyddsåtgärder i fråga om den registrerades rättigheter som dataskyddsförordningen förutsätter.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

En jämförelse av lagstiftningen om behandling av kreditupplysningar har gjorts i regeringens proposition om den gällande kreditupplysningslagen (RP 241/2006 rd). Av EU:s medlemsstater hade då åtminstone Sverige, Belgien och Förenade kungariket gällande speciallagstiftning. Lagstiftningen i Belgien och Förenade kungariket har i viss mån avvikit från lagstiftningen i Sverige och Finland, i och med att den gäller reglering av konsumtionskrediter.

Tillämpningsområdet för Sveriges gällande *kreditupplysningslag* (1973:1173) motsvarar i stor utsträckning tillämpningsområdet för Finlands kreditupplysningslag. Lagen tillämpas på behandlingen av kreditupplysningar både i fråga om fysiska personer och i fråga om juridiska personer. När det gäller fysiska personer avviker bestämmelserna delvis från de bestämmelser som gäller juridiska personer, och utöver bestämmelserna i lagen tillämpas på kreditupplysningsverksamheten även kompletterande allmän lagstiftning om behandling av personuppgifter (Regeringens proposition 2017/18:120). Även i Finlands kreditupplysningslag finns separata bestämmelser om behandlingen av personkreditupplysningar och företagskreditupplysningar. Både i Finland och i Sverige behöver man i regel tillstånd av dataskyddsmyndigheten för att få bedriva kreditupplysningsverksamhet. I bägge ländernas lagar föreskrivs det dessutom om vissa andra krav som gäller bedrivande av näringsverksamhet.

Under beredningen av propositionen har det bedömts att dataskyddsförordningen förutsätter ändringar i kreditupplysningslagen särskilt i fråga om behandlingen av personkreditupplysningar, bland annat i bestämmelserna om den tillsyn i enlighet med kreditupplysningslagen som gäller personkreditupplysningar. I Sverige föreslogs genom regeringens proposition lagändringar i syfte att till vissa delar samordna 1993 års lag med kraven i dataskyddsförordningen (Regeringens proposition 2017/18:120). Lagändringarna trädde i kraft den 25 maj 2018 (Lag (2018:405) om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173)). De lagändringar som genomförts i Sverige är i stor utsträckning av teknisk natur och omfattar bland annat terminologisk harmonisering i förhållande till dataskyddsförordningen. Både den gamla och den nya regleringen innehåller ett förbud mot behandling av känsliga personuppgifter. Behandlingen av uppgifter som gäller brottsmisstankar, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden förutsätter dessutom fortsättningsvis medgivande av dataskyddsmyndigheten.

I den svenska propositionen har den rättsliga grunden för behandlingen av kreditupplysningar bedömts enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen. Under remissbehandlingen i Sverige ansåg de som bedriver kreditupplysningsverksamhet att den rättsliga grunden för behandlingen bör vara artikel 6.1 e (en uppgift av allmänt intresse). De övriga remissinstanserna ifrågasatte däremot hur väl den lämpade sig. I den svenska propositionen betonas bland annat att den valda rättsliga grunden för behandlingen inverkar på om det utöver i dataskyddsförordningen kan föreskrivas om behandlingen av personuppgifter i speciallagstiftning. Propositionen utgår från att kreditupplysningsverksamheten kan anses uppfylla ett mål av allmänt intresse i synnerhet när den har som syfte att trygga kreditgivarnas möjligheter att skydda sig mot risker i samband med kreditgivning, även om den samtidigt påverkar de registrerades möjligheter att få kredit. Regleringen bör vara detaljerad och proportionerlig.

6 Remissvar

[Kompletteras efter remissbehandlingen.]

7 Specialmotivering

7.1 Kreditupplysningslagen

Kreditupplysningslagen tillämpas på insamling, produktion, registrering, utlämnande och annan behandling av kreditupplysningar. Både personkreditupplysningar och företagskreditupplysningar registreras i enlighet med lagen. Det får dessutom göras sammanställningar som kopplar de upplysningar som gäller ett företags ansvarspersoner till företagskreditupplysningarna. Sådan behandling av personuppgifter som hänför sig till verksamhet enligt lagen omfattas till alla delar av dataskyddsförordningen och av dataskyddslagen, som kompletterar förordningen. Rättslig grund för behandlingen av personuppgifter är i första hand artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen. I 4 § i dataskyddslagen anpassas artikeln som behandlingsgrund. Enligt 4 § 1 punkten i dataskyddslagen får personuppgifter behandlas i enlighet med artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen, om det är fråga om uppgifter som beskriver en persons ställning samt uppdrag och skötseln av detta inom ett offentligt samfund, näringslivet, organisationsverksamhet eller någon annan motsvarande verksamhet, i den mån som syftet med behandlingen är förenligt med allmänt intresse och behandlingen står i proportion till det legitima mål som eftersträvas. Vid tillämpningen av behandlingsgrunden anses det att de intressen som tryggar en persons integritetsskydd inte väger tyngre än den personuppgiftsansvariges eller en utomstående intressen. Grunden för behandling av de personuppgifter som avses i kreditupplysningslagen ger dock inte rätt att behandla dem för vilket ändamål som helst. I lagen finns också detaljerade bestämmelser om de ändamål för vilka kreditupplysningar får lämnas ut.

Sådan verksamhet som avses i lagen kan också inbegripa sådan behandling av personuppgifter som i enlighet med artikel 6.1 f är nödvändig för ändamål som rör den personuppgiftsansvariges eller en tredje parts berättigade intressen. I en sådan situation ska den personuppgiftsansvarige tillämpa bestämmelserna i dataskyddsförordningen. Användningen av det nationella handlingsutrymmet föreslås dock grunda sig på artikel 6.1 e. Handlingsutrymmet enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen har använts för att utfärda detaljerade bestämmelser i synnerhet om registrering, lagringstider och utlämnande, men också om annan behandling av personuppgifter. Med beaktande av att regleringen delvis gäller behandlingen av olika slags uppgifter om betalningsstörningar, som kan ha negativa konsekvenser för den registrerades verksamhetsmöjligheter, kan en detaljerad och noggrant avgränsad reglering anses vara behövlig och proportionerlig med tanke på riskerna. Syftet med den detaljerade regleringen är att säkerställa att den är transparent för den registrerade, vilket främjar tillgodoseendet av den registrerades rättigheter.

Den valda rättsliga grunden innebär att den registrerades rättigheter i dataskyddsförordningen ska tillämpas fullt ut. Den registrerade har också rätt till radering av personuppgifter i enlighet med artikel 17 i dataskyddsförordningen och rätt att göra invändningar mot behandling av personuppgifter i enlighet med artikel 21 i dataskyddsförordningen. Det är dock möjligt att begränsa dessa rättigheter i enlighet med artikel 23 i dataskyddsförordningen, förutsatt att det finns en sådan grund för begränsningen som avses i artikel 23.1 och att det föreskrivs om begränsningen i lag. Lagstiftningsåtgärden ska uppfylla kriterierna i artikel 23.2. I kreditupplysningslagen ingår bestämmelser om lagringstider för identifieringsuppgifter och för uppgifter om handlingsbehörighet samt bestämmelser om lagringstider för anteckningar om betalningsstörningar

och för kreditvärderingsuppgifter, vilka utgör begränsningar i den rätt till radering av uppgifter som registrerade har enligt artikel 17 i dataskyddsförordningen. Avsikten är att dessa bestämmelsers proportionalitet ska bedömas separat.

Det föreslås att sådana bestämmelser som överlappar bestämmelserna i dataskyddsförordningen och som inte bedöms ligga inom ramen för det nationella handlingsutrymmet stryks ur lagen. Dessutom föreslås det att sådana bestämmelser i lagen stryks som är obehövliga i förhållande till dataskyddslagen, vilken tillämpas som allmän lag, och att vissa bestämmelser preciseras, bland annat bestämmelser om utlämnande i synnerhet av uppgifter om bedömning av kreditvärdighet och av uppgifter om näringsförbud.

1 §. Lagens tillämpningsområde. Det föreslås att paragrafens 2 mom. upphävs som obehövligt. Momentet innehåller en hänvisning till den upphävda personuppgiftslagen, och det är inte nödvändigt att i kreditupplysningslagen ta in informativa hänvisningar till dataskyddsförordningen eller dataskyddslagen. I vissa bestämmelser i lagen tas det däremot in materiella hänvisningar som preciserar bestämmelsernas förhållande till dataskyddsförordningen.

2 §. Lagens syfte. Det föreslås att orden ”den personliga integriteten” ersätts med orden ”skyddet för privatlivet och skyddet för personuppgifter”. Genom den ändrade ordalydelsen beaktas innehållet i 10 § 1 mom. i grundlagen bättre.

3 §. Definitioner. Det föreslås att 4 punkten upphävs. Definitionen av en registrerad framgår av dataskyddsförordningens artikel 4.1, enligt vilken en registrerad avser en fysisk person som personuppgifter hänför sig till. Definitionen i kreditupplysningslagen omfattar också registrerade företag. Den registrerade kan inte i den nationella lagstiftningen definieras på ett sätt som avviker från dataskyddsförordningen. Definitionen av den registrerade får inte heller upprepas i den nationella lagstiftningen. Registrerade fysiska personer kan också vara sådana företags ansvarspersoner eller ägare som avses i kreditupplysningslagen.

Den föreslagna ändringen av definitionen beaktas i de andra bestämmelserna i kreditupplysningslagen så att ordet ”registrerad” beroende på kontexten ersätts med antingen ”fysisk person” eller ”företag” eller bådadera. I vissa bestämmelser är det också möjligt att ersätta ordet ”registrerad” med ordet ”gäldenär”.

5 §. God kreditupplysnings sed. I 1 och 3 punkten ersätts ordet ”registrerad” med orden ”fysisk person” och ”företag”. I 2 punkten ersätts ”registrerad” endast med ”fysisk person”. Genom ändringarna beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §. I 2 punkten ersätts dessutom ”personlig integritet” med ”privatliv”. Enligt motiveringen till kreditupplysningslagen har också företag rätt till saklig behandling av uppgifter och rätt att bli bedömda utifrån korrekta och relevanta uppgifter. Däremot kan skyddet för privatlivet, som avses i 2 punkten, endast gälla fysiska personer.

6 §. Kreditupplysningarnas kvalitet och informationskällor. I 1 mom. ersätts ”den registrerades” med ”den fysiska personens eller företags”. Genom ändringen beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §. Dessutom föreslås det att den andra meningen i momentet stryks. Enligt den gällande bestämmelsen får sådana känsliga personuppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen användas eller behandlas på annat sätt endast om det i lag eller i ett med stöd av lag fattat beslut föreskrivs om rätten att använda uppgifterna. De känsliga personuppgifter som avses i 11 § i den upphävda personuppgiftslagen är som begrepp mer omfattande än de särskilda

kategorier av personuppgifter som avses i dataskyddsförordningen. De som bedriver kreditupplysningsverksamhet har inga lagstadgade rättigheter att behandla känsliga personuppgifter. Strykningen av meningen ur momentet innebär i fråga om särskilda kategorier av personuppgifter att de som bedriver kreditupplysningsverksamhet i sin behandling av personuppgifter ska tillämpa bestämmelserna i artikel 9 i dataskyddsförordningen. I enlighet med de allmänt tillämpliga författningarna är behandling av särskilda kategorier av personuppgifter i regel förbjuden, om det inte är fråga om något föreskrivet undantag. De som bedriver kreditupplysningsverksamhet har inte uttryckligen beaktats i undantagen i dataskyddsförordningen och dataskyddslagen, men behandlingen kan grunda sig till exempel på den registrerades uttryckliga samtycke. Det är heller inte längre nödvändigt att, som i 6 § 1 mom. i den gällande kreditupplysningslagen, hänvisa till beslut som fattats med stöd av lag, eftersom avsikten har varit att göra det möjligt att få uppgifter ur så kallade missbruksregister. Dessa uppgifter har baserat sig på datasekretessnämndens beslut, som har ersatts med de gällande bestämmelserna i kreditinstitutslagen och lagen om betalningsinstitut, som möjliggör motsvarande register. Varken i dessa lagar eller någon annanstans i lag föreskrivs dock om rätten att lämna ut uppgifter ur missbruksregister till dem som bedriver kreditupplysningsverksamhet.

I paragrafens 2 mom. ersätts ”den registrerade” med ”den fysiska personen eller företaget”. Genom ändringen beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §. Ur den första meningen i momentet stryks orden ”eller i ett med stöd av lag fattat beslut”. Ett med stöd av lag fattat beslut har närmast avsett de ovan avsedda tillstånden av datasekretessnämnden, som inte längre tillämpas. Det föreslås att den andra meningen i momentet stryks som obehövlig. I Finland ingår bestämmelser om utlämnande av personuppgifter på grund av sekretessbestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet i flera speciallagar. Bestämmelserna gäller utlämnande av uppgifter mellan myndigheter och inte nödvändigtvis enbart behandling av personuppgifter. Bestämmelser om utlämnande av uppgifter som följer av sekretessbestämmelserna ingår också i annan lagstiftning, men inte i den allmänt tillämpliga lagstiftningen om behandling av personuppgifter. I fråga om rätten för dem som bedriver kreditupplysningsverksamhet att få information har kravet på att bestämmelser ska utfärdas genom lag beaktats i tillräckligt hög grad i momentets första mening.

7 §. Datasäkerhet och registrering av behandlingen av kreditupplysningar. Bestämmelserna i paragrafens 1 mom. överlappar i fråga om behandlingen av personuppgifter de bestämmelser i dataskyddsförordningen som gäller datasäkerheten vid behandlingen av personuppgifter. Till dessa bestämmelser hör i synnerhet bestämmelserna i artikel 25 om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard samt bestämmelserna i avsnitt 2 om säkerhet i samband med behandlingen av personuppgifter och om anmälan av personuppgiftsincidenter. I momentet föreslås det att ordet ”kreditupplysningar” ersätts med ordet ”företagskreditupplysningar”. Dessutom stryks i slutet av momentet kravet på att ta hänsyn till vilken betydelse behandlingen av uppgifterna har med avseende på de registrerades personliga integritet och rättssäkerhet, vilket gäller endast fysiska personer. I fråga om fysiska personer tillämpas bestämmelserna i dataskyddsförordningen. Vidare föreslås i den svenska versionen av momentet vissa språkliga preciseringar. I början av 2 mom. föreslås en hänvisningsbestämmelse enligt vilken artikel 32 i dataskyddsförordningen tillämpas på säkerhet i samband med behandlingen av personuppgifter. Genom bestämmelsen preciseras regleringens förhållande till dataskyddsförordningen. Ur momentet stryks den andra meningen, enligt vilken momentet inte gäller behandling av information om företagskopplingar som avses i 12 § 2 punkten. Information om företagskopplingar är personuppgifter, och i fråga om dem kan inga undantag göras när det gäller datasäkerheten. I momentet kvarstår kravet på att se till att uppgifter om behandlingen av personkreditupplysningar lagras i datasystemet. Bestämmelsen överlappar inte dataskyddsförordningen. Det är fråga om en sådan

i artikel 6.3 i dataskyddsförordningen avsedd särskild bestämmelse om typer av behandling genom vilken tillämpningen av artikel 5.1 f, artikel 32.2 och artikel 25.2 i dataskyddsförordningen anpassas. Syftet med bestämmelsen är att underlätta efterlevnaden av dataskyddsförordningen.

10 §. Förpliktelser som avser tjänster. I 1 mom. ersätts enligt förslaget ”en registrerad” med ”en fysisk person eller ett företag”. Genom ändringen beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §. Det föreslås att 2 mom. i den svenska versionen ändras så att ”på begäran” ersätts med ”till den som ber om sådana upplysningar”. Av den föreslagna formuleringen framgår tydligare till vem upplysningarna ska lämnas ut. I den finska versionen av 2 mom. stryks enligt förslaget ordet ”henkilölle”. Till följd av den terminologiska ändringen i kreditupplysningslagen finns det risk för att bestämmelsen förväxlas med den registrerades rätt att få tillgång till uppgifter som rör den registrerade själv. Enligt förarbetena till momentet är syftet med bestämmelsen att säkerställa att kreditupplysningar finns tillgängliga också för personer och företag som inte ständigt behöver sådana och som sålunda inte har möjligheter eller behov av att med en teknisk anslutning hämta information ur ett kreditupplysningsregister. Momentet gäller således inte den registrerades rättigheter och tillämpas inte heller enbart på fysiska personer. Bestämmelserna om behandlingen av personuppgifter i 3 mom. överlappar artikel 15.3 i dataskyddsförordningen, och det föreslås därför att momentet upphävs. Även bestämmelser om den personuppgiftsansvariges rätt att ta ut en rimlig avgift finns i den artikeln. Momentet gäller endast den registrerades rätt att få personkreditupplysningar som gäller den registrerade själv.

11 §. Jämlikt bemötande av fysiska personer och företag. I paragrafens rubrik och innehåll görs en terminologisk ändring, där ordet ”registrerade” ersätts med ”fysiska personer och företag”. Genom ändringen beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §.

12 §. Identifieringsuppgifter och uppgifter om handlingsbehörighet. Paragrafen innehåller bestämmelser om registrering av uppgifter om fysiska personer i kreditupplysningsregister. I 1 punkten i paragrafen stryks orden ”om de registrerade”. I 2 punkten stryks ”de registrerades” och ersätts ”de verkar” med ”personen verkar”. I 3 punkten stryks ”de registrerades”, och i 4 punkten ersätts ”de registrerade själva” med ”personen själv”. Genom ändringarna beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §.

13 §. Uppgifter om betalningsstörningar samt kompletterande information. Paragrafen innehåller bestämmelser om fysiska personers uppgifter om betalningsstörningar som får registreras såsom personkreditupplysningar. För att förenhetliga terminologin med de lagar som nämns i de två första punkterna i paragrafen föreslås det att ”den registrerade” ersätts med ”gäldenären” i 1 mom. 1–3, 6 och 8 punkten och i 2 och 3 mom. I den finska versionen av paragrafens 1 mom. 6 punkt föreslås det att ordet ”hän” ändras till ”velallisen” och att ordet ”rekisteröidyn” stryks. Genom ändringarna beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §.

Vidare föreslås det i 1 mom. 8 punkten och i 2 och 3 mom. att ”den registeransvarige” ersätts med ”den som bedriver kreditupplysningsverksamhet”. I kreditupplysningslagen definieras varken den registeransvarige eller den personuppgiftsansvarige, som är den term för samma begrepp som används i dataskyddsförordningen. Det föreslås dock att det ur lagen stryks sådana bestämmelser som överlappar dataskyddsförordningen och som gäller registerföring, den registrerades rättigheter och tillsyn över behandlingen av personuppgifter. Lagen ska huvudsakligen innehålla bestämmelser om tillsyn över bedrivandet av näringsverksamhet, det vill säga kreditupplysningsverksamhet. I 3 § 7 punkten i lagen definieras dessutom bedrivande av kreditupplysningsverksamhet. Därför är det skäl att i lagen systematiskt använda termen ”den som bedriver kreditupplysningsverksamhet” om näringsidkare. Termändringen görs i flera paragrafer. I den svenska versionen av paragrafens 2 mom. föreslås dessutom vissa språkliga ändringar för att formuleringarna ska motsvara formuleringarna i lagens 24 § 3 mom.

14 §. Särskilda bestämmelser om betalningsstörningar som borgenären anmält. I det inledande stycket i paragrafens 1 mom. föreslås det att ”den registeransvarige” ska ersättas med ”den som bedriver kreditupplysningsverksamhet”.

16 §. Uppgifter som används för bedömning av kreditvärdighet. Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka slags uppgifter som får användas vid bedömningen av en fysisk persons kreditvärdighet. Med bedömning av kreditvärdighet avses att personuppgifter används för att utarbeta olika modeller som används för kreditvärdighetsklassificering eller för bildande av målgrupper för marknadsföring. Fysiska personer orsakas inte nödvändigtvis direkta konsekvenser till följd av att den som bedriver kreditupplysningsverksamhet utför profilering. En persons kreditvärdighetsklass kan dock inverka på om en kreditgivare som är kund hos den som bedriver kreditupplysningsverksamhet beviljar personen kredit, vilket har rättsliga följder för personen eller på liknande sätt i betydande grad påverkar personen i enlighet med artikel 22 i dataskyddsförordningen. Artikeln ska tillämpas om beslutsfattandet grundar sig på automatiserad behandling, såsom profilering. Profilering ska i enlighet med motiveringen till dataskyddsförordningen förstås i vid bemärkelse så att den avser varje form av automatisk behandling av personuppgifter med bedömning av personliga egenskaper hos en fysisk person (skäl 71). I motiveringen nämns som exempel att analysera eller förutse aspekter avseende den registrerades ekonomiska situation.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att kraven i artikel 22 i dataskyddsförordningen beaktas. I momentet beaktas särskilt de skyddsåtgärder som avses i artikel 22.2 b. Artikeln tillåter beslutsfattande som grundar sig på automatiserad behandling och som har rättsliga följder för den registrerade eller på liknande sätt i betydande grad påverkar den registrerade, om beslutet tillåts enligt unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av och som fastställer lämpliga åtgärder till skydd för den registrerades rättigheter, friheter och berättigade intressen. Det föreslås att till momentet fogas en mening enligt vilken en fysisk person ska beredas tillfälle att uttrycka sin åsikt och kräva rättelse av fel innan beslut fattas, om uppgifter för bedömning av kreditvärdigheten används som grund för kreditbeslut. En fysisk person ska även ha rätt att kräva att en människa deltar i behandlingen av uppgifter hos den som bedriver kreditupplysningsverksamhet eller hos kreditgivaren. Om bestämmelsen gäller den som bedriver kreditupplysningsverksamhet eller kreditgivaren beror på vilken av dem som svarar för den automatiserade behandlingen. Genom den föreslagna ändringen utnyttjas handlingsutrymmet att föreskriva om de skyddsåtgärder som ska tillämpas i enlighet med artikel 22.2 b i dataskyddsförordningen. Med fel avses andra felaktiga uppgifter än felaktiga personuppgifter, på rättelse av vilka artikel 16 i dataskyddsförordningen tillämpas.

Till 2 mom. fogas enligt förslaget ordet ”dessutom”. I det gällande momentet finns en hänvisning till 27 §, där det föreskrivs om kraven vid fastställande av uppgifter för bedömning av kreditvärdigheten hos en fysisk person som bedriver näringsverksamhet. Också i fråga om sådana fysiska personer ska de krav som fogas till 1 mom. iaktas.

När det gäller automatiserad behandling enligt artikel 22 bör den personuppgiftsansvarige också se till att de matematiska eller statistiska förfaranden den använder är lämpliga för att säkerställa att faktorer som kan medföra felaktigheter i personuppgifter korrigeras och risken för fel minimeras (skäl 71 i dataskyddsförordningen).

17 §. Lagringstider för identifieringsuppgifter och uppgifter om handlingsbehörighet. I det inledande stycket i 1 mom. ersätts ”om en registrerad” med ”som gäller en fysisk person”. I 1 och 2 punkten i momentet ersätts ”den registrerade” med ”personen”, och i 4 punkten ersätts ”en registrerad” och ”den registrerade” med ”en fysisk person” och ”personen”. Genom ändringarna beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §.

18 §. *Lagringstider för anteckningar om betalningsstörningar och kreditvärderingsuppgifter.* I 1 mom. 4 punkten och i 2 mom. föreslås det att ”den registeransvarige” ersätts med ”den som bedriver kreditupplysningsverksamhet”.

19 §. *Allmänna förutsättningar för utlämnande och användning av personkreditupplysningar.* Enligt artikel 5.1 b i dataskyddsförordningen ska personuppgifter samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. I 19 § 1 mom. föreskrivs det om det ursprungliga ändamål för vilket personkreditupplysningar får lämnas ut och användas. I paragrafens 2 mom. preciseras dessutom för vilka ändamål personkreditupplysningar trots 1 mom. får lämnas ut och användas. Dessa ändamål ska betraktas som sådan förenlig behandling som avses i artikel 5.1 b och artikel 6.4 i dataskyddsförordningen. I paragrafen utnyttjas handlingsutrymmet enligt artikel 6.3 för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i dataskyddsförordningen i fråga om ändamålsbegränsning.

I paragrafens 2 mom. 2 och 7 punkt ersätts ordet ”registrerad” med ordet ”person”. Genom ändringarna beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §. Dessutom föreslås en lagstiftningsteknisk ändring som innebär att den hänvisning till 3 kap. 4 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017, *penningtvättslagen*) som nu finns i kreditupplysningslagens 30 § 3 mom. flyttas till 19 § 2 mom. 7 punkten. Bestämmelser om de rapporteringsskyldigas utredningsskyldighet finns som helhet i 3 kap. 4 § i penningtvättslagen, och den inexakta hänvisningen till paragrafens 3 mom. stryks därför. De rapporteringsskyldiga är med stöd av 3 kap. 4 § i penningtvättslagen skyldiga att inhämta uppgifter om sina kunders och deras verkliga förmånstagares verksamhet, arten och omfattningen av deras affärsverksamhet och grunderna för att en tjänst eller produkt används. De rapporteringsskyldiga har ålagts en skyldighet att aktivt och fortlöpande följa upp och utreda kundförhållandet. Genom den tekniska ändringen utvidgas eller inskränks inte de rapporteringsskyldigas möjligheter att med stöd av kreditupplysningslagen få uppgifter om kunder och deras verkliga förmånstagare.

I momentets 10 punkt görs en teknisk justering som beaktar att personuppgiftslagen, som nämns i punkten, har upphävts. Det föreslås att den första meningen i paragrafens 3 mom. stryks som obehövlig. Enligt meningen hindrar det som föreskrivs i momentet inte att uppgifter om företagskopplingar lämnas ut. Bestämmelsen överlappar bestämmelserna i 26 §. Den är också vagt formulerad med tanke på kraven på ändamålsbegränsning enligt artikel 5.1 b och artikel 6.4 i dataskyddsförordningen.

20 §. *Utlämnande av personkreditupplysningar i elektronisk form.* I paragrafen föreskrivs det om utlämnande av personkreditupplysningar genom teknisk anslutning för sådana ändamål som avses i 19 §. Det föreslås att paragrafens 3 mom. upphävs. Momentet motiveras i förarbetena till lagen med att obegränsat utlämnande av uppgifter om en persons företagskopplingar inte kan anses äventyra skyddet för privatlivet enligt 10 § 1 mom. i grundlagen, eftersom det är fråga om information som har samband med en persons verksamhet inom ett företag eller i en annan motsvarande roll. I enlighet med 12 § klassificeras dessa uppgifter dock som personkreditupplysningar, och i förarbetena till lagen har det inte framförts några särskilda motiveringar till varför de skulle kunna lämnas ut på lindrigare grunder än andra personkreditupplysningar. Även om uppgifterna i sig är offentliga, kan de också begäras direkt ur handelsregistret, och den som bedriver kreditupplysningsverksamhet är inte den ursprungliga personuppgiftsansvarige för uppgifterna. För att detta ska beaktas är det skäl att föreskriva samma förutsättningar som i fråga om andra personkreditupplysningar när det gäller utlämnande av uppgifter om en persons företagskopplingar ur kreditupplysningsregistret genom teknisk anslutning. Dessutom ska de allmänna förutsättningarna enligt 18 § för utlämnande av uppgifter gälla uppgifter om en persons företagskopplingar.

21 §. Basuppgifter om företag. I det inledande stycket i paragrafen ersätts ”en registrerad” med ”en fysisk person eller ett företag”. Genom ändringen beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §. Dessutom föreslås det att 3 punkten upphävs. Uppgifter om företagets ansvarspersoner klassificeras i handelsregistret inte som basuppgifter om företag, utan de ska anmälas till handelsregistret på en separat blankett för personuppgifter. Uppgifterna om företagets ansvarspersoner beaktas i 22 §.

22 §. Uppgifter om företags ansvarspersoner. Det föreslås att det till 1 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken det utöver basuppgifter om företaget i ett kreditupplysningsregister får registreras sådana uppgifter om företagets ansvarspersoner som antecknats i ett offentligt myndighetsregister. Genom ändringen beaktas det att 21 § 3 punkten upphävs. Det föreslås att den i momentet föreskrivna möjlighet som den som ansvarar för ett kreditupplysningsregister har att om ett företags ansvarspersoner göra registeranteckningar som avviker från anteckningar i ett offentligt myndighetsregister ändras till en skyldighet. Genom denna ändring anpassas bestämmelserna i artikel 5.1 d i dataskyddsförordningen om personuppgifters riktighet. Enligt artikeln är den registeransvarige skyldig att vidta alla rimliga åtgärder för att säkerställa att personuppgifter som är felaktiga i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas raderas eller rättas utan dröjsmål. I paragrafens 1 mom. och 2 mom. föreslås det att ”den registeransvarige” ersätts med ”den som bedriver kreditupplysningsverksamhet”. I den svenska versionen av paragrafen föreslås även vissa språkliga preciseringar. I paragrafens rubrik föreslås dessutom en teknisk ändring som beaktar ändringarna i paragrafens innehåll.

23 §. Uppgifter om näringsförbud. Paragrafen innehåller bestämmelser om rätten att i ett kreditupplysningsregister registrera uppgifter om personer som har meddelats näringsförbud. Enligt paragrafen får uppgiften också lämnas ut genom teknisk anslutning eller på något annat elektroniskt sätt. I 21 § i lagen om näringsförbud (1059/1985) föreskrivs det om Rättsregistercentralens register, där uppgifterna om gällande näringsförbud är offentliga och var och en har rätt att ur registret få uppgifter om gällande näringsförbud även i form av kopior eller utskrifter. Utlämnandet av uppgifter genom teknisk anslutning är dock begränsat till vissa syften. Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet har rätt att genom teknisk anslutning få information för sin egen verksamhet. I kreditupplysningslagen har det inte föreskrivits om någon motsvarande begränsning i fråga om syftena med utlämnande av uppgifter ur näringsförbudsregistret, även om det är fråga om vidareutlämnande av uppgifter. Dessutom är de uppgifter i näringsförbudsregistret som gäller näringsförbud som upphört sekretessbelagda. De får trots sekretessen lämnas ut, men endast för begränsade syften. I kreditupplysningslagen har utlämnandet av dessa uppgifter inte begränsats alls.

Det föreslås att paragrafen ändras så att den som bedriver kreditupplysningsverksamhet får lämna ut uppgift om ett gällande näringsförbud till den som använder kreditupplysningar, om det behövs för utförandet av ett uppdrag. Utlämnandet av uppgifter binds således till gällande näringsförbud. Uppgifter om näringsförbud som upphört ska inte få lämnas vidare. Med beaktande av att elektroniskt utlämnande av uppgifter ur det ursprungliga registret är bundet till syftet, bör paragrafen också innehålla en begränsning i fråga om syftet. Eftersom uppgifter om gällande näringsförbud är offentliga och de uppgifter som lämnas ut har specificerats, kan utlämnandet av uppgifter bindas till att uppgifterna behövs för utförande av ett uppdrag.

24 §. Uppgifter om företags betalningsstörningar samt kompletterande uppgifter. I 1 mom. 1 och 2 punkten ersätts ”den registrerade” med ”gäldenären”. I 4 och 6 punkten föreslås motsvarande ändringar. Dessutom görs språkliga justeringar i 1 och 4 punkten. Också i 3 och 4 mom. ersätts ”den registrerade” med ”gäldenären”. Genom ändringarna beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §. I 3 och 4 mom. ersätts dessutom ”den registeransvarige” med ”den som bedriver kreditupplysningsverksamhet”, och vidare görs i den svenska versionen av momenten

vissa språkliga justeringar för att formuleringarna ska motsvara formuleringarna i lagens 13 § 2 och 3 mom.

27 §. *Information som används för bedömning av företags kreditvärdighet.* I 1 mom. föreslås det att ”den registeransvarige” ersätts med ”den som bedriver kreditupplysningsverksamhet”.

28 §. *Lagringstider för registeranteckningar.* I 1 mom. 4 punkten föreslås det att ”den registeransvarige” ersätts med ”den som bedriver kreditupplysningsverksamhet”. I 5 punkten ersätts ”den registrerade” med ”gäldenären”. Genom ändringen beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §.

7 kap. – Rätt att få information. Det föreslås att kapitlet får ny rubrik. Rubriken ”Registrerades rättigheter och tillgodoseendet av dem” i den gällande lagen ger intryck av att regleringen överlappar dataskyddsförordningens bestämmelser om registrerades rättigheter. Den nya rubriken omfattar de bestämmelser i kapitlet som behöver bevaras för att den övriga rätt att få information som avses i lagen ska tryggas. Det bedöms att det inom ramen för det nationella handlingsutrymme som artikel 6.3 i dataskyddsförordningen tillåter är möjligt att bevara närmare bestämmelser om rätten att få information.

29 §. *Information om betydelsen av betalning av fordran och om användningen av kreditupplysningar.* Det föreslås att paragrafen får ny rubrik. Den gällande paragrafens rubrik ”Information till registrerade” överlappar liksom kapitlets rubrik bestämmelserna i dataskyddsförordningen. Dessutom överlappar paragrafens innehåll delvis artikel 12 i dataskyddsförordningen. Enligt artikeln har den registeransvarige en skyldighet att aktivt informera den registrerade. På motsvarande sätt är syftet med 29 § i kreditupplysningslagen att beakta situationer där den som ansvarar för ett kreditupplysningsregister och den som använder kreditupplysningar aktivt ska ge den registrerade information om behandlingen av kreditupplysningarna.

Den gällande 29 § innehåller dock närmare bestämmelser än artikel 12 i dataskyddsförordningen. Bestämmelserna i lagen anger närmare i vilka situationer det föreligger en skyldighet att informera. Informationsskyldigheten är i viss mån också mer omfattande. Av dataskyddsförordningen följer inte direkt en skyldighet att informera den registrerade om hur betalningen av en fordran påverkar anteckningarna i kreditupplysningsregistret. Det som avses i paragrafen kan lämnas till exempel i samband med marknadsföring, i kundbrev eller i standardavtal.

Informationsskyldigheten enligt 1 mom. överlappar delvis den personuppgiftsansvariges skyldighet enligt artikel 14 i dataskyddsförordningen. Det föreslås att momentet ändras så att det i momentet hänvisas till informationsskyldigheten enligt artikel 14.1–14.4 i dataskyddsförordningen. Den personuppgiftsansvarige är direkt med stöd av artikel 12 i dataskyddsförordningen skyldig att informera den registrerade, och dessutom har den personuppgiftsansvarige en aktiv informationsskyldighet med stöd av artikel 14, om uppgifterna inte har erhållits av den registrerade själv. I momentet kvarstår skyldigheten att sända uppgifter om vilken betydelse betalningen av en fordran har för anteckningarna i kreditupplysningsregistret. Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om den informationsskyldighet som åligger dem som använder kreditupplysningar. De som använder uppgifter är inte personuppgiftsansvariga i fråga om kreditupplysningsregistret, men de kan vara personuppgiftsansvariga i fråga om personuppgifter som behandlas i deras egen verksamhet. Momentet handlar om utlämnande av uppgifter för beviljande av kredit eller för de syften som anges i 19 § 2 mom. 4–6 punkten, det vill säga för godkännande eller ställande av borgen eller tredjemanspant, för hyresavtal för en bostadslägenhet eller annan lokal samt för fastställande av avtalsvillkor, om det är fråga om ett avtal som det enligt lag inte är möjligt att vägra ingå. Momentets första mening överlappar dataskyddsförordningens bestämmelser om informationsskyldighet. Det föreslås att meningen stryks. Kreditgivare och

andra som använder kreditupplysningar omfattas av de skyldigheter som avses i meningen direkt med stöd av artikel 14.1–14.4 i dataskyddsförordningen. Däremot följer innehållet i momentets andra och tredje mening inte direkt av dataskyddsförordningen. I den andra meningen föreslås det att det görs sådana anpassningar som behövs till följd av att den första meningen stryks. I meningens svenska version föreslås dessutom vissa språkliga justeringar. Det föreslås också att den sista meningen stryks. I den föreskrivs det om undantag i fråga om uppgifter om företagskopplingar, vilket inte särskilt har motiverats i förarbetena till lagen. Uppgifter om företagskopplingar är personkreditupplysningar, och i fråga om dem kan det inte med stöd av dataskyddsförordningen göras undantag från den registrerades rättigheter, om inte rättigheterna behöver begränsas på någon av de grunder som avses i artikel 23.1. Dessa kan inte tillämpas på de situationer som avses i paragrafen.

30 §. Företags rätt att få information. Den gällande paragrafens rubrik ”Rätt till insyn” överlappar den registrerades rättigheter enligt artikel 15 i dataskyddsförordningen till den del det är fråga om behandling av personuppgifter. Det föreslås att rubriken ersätts med en ny rubrik där endast företags rätt att få information beaktas. Enligt det gällande *1 mom.* har ett företag, dess representant eller ansvarsperson rätt att få veta vilka uppgifter om företaget och dess ansvarspersoner som registrerats i ett kreditupplysningsregister samt källan för den registrerade informationen. Med beaktande av att dataskyddsförordningen är direkt tillämplig till den del det är fråga om fysiska personers rätt att få information om registrering av personuppgifter som gäller dem själva, stryks hänvisningen till personuppgiftslagen som obehövlig. I momentet ersätts också ”den registeransvarige” med ”den som bedriver kreditupplysningsverksamhet”, och det görs vissa språkliga justeringar i momentets svenska version.

Det föreslås att paragrafens *2 och 3 mom.* upphävs. Det finns inte någon grund enligt artikel 23.1 i dataskyddsförordningen för att begränsa den registrerades rätt till insyn i enlighet med *2 mom.*, och därför föreslås det att momentet stryks helt. Den registrerades rätt till insyn har i den gällande lagen begränsats till den del det är fråga om rätten att få information om utlämnande av uppgifter om företagskopplingar. Till skillnad från i den gällande lagen ska den registrerade således ha rätt att på begäran få information också om utlämnande av uppgifter om företagskopplingar. Det ska dock vara möjligt att begränsa rätten till insyn i enskilda fall med stöd av *34 § 1 mom.* i dataskyddslagen, om utlämnandet av informationen till exempel kan försvåra utredningen av ett brott. Ordalydelsen i artikel 15.1 c i dataskyddsförordningen innehåller också en möjlighet att ge den registrerade information om de mottagare eller kategorier av mottagare till vilka personuppgifterna har lämnats eller ska lämnas ut. Det föreslås att den begränsning av den registrerades rätt till insyn som föreskrivs i *3 mom.* tas in i den nya *30 a §*.

30 a §. Begränsning av den registrerades rättigheter. Den föreslagna paragrafens *1 mom.* motsvarar till innehållet *30 § 3 mom.* i den gällande lagen. Enligt det föreslagna momentet ska den registrerade inte ha rätt att få information om den till vilken personkreditupplysningar om den registrerade har lämnats ut, om uppgifterna under de förutsättningar som anges i *19 § 2 mom. 7 punkten* har lämnats ut till en rapporteringsskyldig som avses i den punkten eller om uppgifterna har lämnats ut till centralen för utredning av penningtvätt för att förhindra, avslöja eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism. I *19 § 2 mom. 7 punkten* avses ett företags eller en sammanslutnings utredningsskyldighet i fråga om kundens transaktioner, vilken grundar sig på *3 kap. 4 §* i penningtvättslagen. Det föreslås att paragrafhänvisningen flyttas till *19 § 2 mom. 7 punkten*. Genom den föreslagna begränsningen av den registrerades rättigheter beaktas det att rapporteringsskyldiga enligt *4 kap.* i penningtvättslagen är skyldiga att till centralen för utredning av penningtvätt rapportera tvivelaktiga transaktioner som omfattas av tystnadsplikt. Det gällande *30 § 3 mom.* har ursprungligen fogats till kreditupplysningslagen år 2008. Bestämmelsen gäller enbart utlämnande av uppgifter ur registret hos den som bedriver kreditupplysningsverksamhet för de syften som anges i penningtvättslagen. Till den del det är fråga

om den registrerades rätt att få information om sådana utlämnade uppgifter som har registrerats i ett personregister som förs av en rapporteringsskyldig som avses i 2 kap. 1 § i penningtvättslagen ska bestämmelserna i penningtvättslagen tillämpas på den registrerades rätt till insyn. På den registrerades rätt till insyn i uppgifter i det register som förs av centralen för utredning av penningtvätt tillämpas bestämmelserna i lagen om centralen för utredning av penningtvätt (445/2017). Momentet utgör i kreditupplysningslagens gällande 30 § en del av den lagstiftningsshelhet som genomförde Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Den inskränkning i rätten till insyn som föreskrivs i paragrafen är fortfarande möjlig med stöd av artikel 23.1 d i dataskyddsförordningen, för att man ska kunna säkerställa förebyggande, utredning och avslöjande eller lagföring av penningtvätt, av finansiering av terrorism och av förbrott i fråga om penningtvätt eller verkställighet av straffrättsliga påföljder. En lagstiftningsåtgärd som innebär en inskränkning ska dock uppfylla villkoren i artikel 23.2. De ändamål med behandlingen, de kategorier av personuppgifter och den omfattning som begränsningen avser framgår av den föreslagna begränsningsbestämmelsen. Begränsningen gäller endast personkreditupplysningar som har lämnats ut i sådana i bestämmelsen avsedda situationer som gäller förhindrande, avslöjande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism. De övriga förutsättningarna i artikel 23.2 bedöms vara uppfyllda genom allmänna bestämmelser i dataskyddsförordningen, som i synnerhet gäller datasäkerhet. Det föreslås dock att det till paragrafen för tydlighetens skull fogas ett 2 mom. där det hänvisas till den tillämpliga allmänna lagen, i vilken det föreskrivs att den registrerade ska informeras om orsaken till begränsningen, om detta inte äventyrar syftet med begränsningen, och att den registrerade har möjlighet att utöva sina rättigheter via dataombudsmannen. Detta är motiverat med beaktande av att olika allmänna lagar tillämpas på de instanser som tar emot personuppgifter i de situationer som avses i 1 mom. Centralen för utredning av penningtvätt omfattas av dataskyddslagen avseende brottmål.

31 §. Rättelse av fel som gäller företag. Det föreslås att paragrafens ordalydelse ändras, eftersom den delvis överlappar dataskyddsförordningen. I paragrafen föreskrivs det om rättelse av fel i ett kreditupplysningsregister eller kreditomdöme, men i bestämmelsen begränsas inte rättelsen av fel till personuppgifter. Enligt den gällande paragrafen ska den registeransvarige utan obefogat dröjsmål rätta felaktig, bristfällig eller annars vilseledande information i ett kreditupplysningsregister eller kreditomdöme samt på begäran av den registrerade underrätta den som fått felaktig personkreditupplysning om rättelsen. Vidare ska den som den registrerade uppgett har fått en felaktig företagskreditupplysning underrättas om rättelsen på den registrerades begäran. Bestämmelsen gäller således utöver registrerade fysiska personer också företag och är central med tanke på den registrerades rättsskydd i fråga om både personkreditupplysningar och företagskreditupplysningar. Därför föreslås det att bestämmelsen till stor del kvarstår för att trygga att den personuppgiftsansvarige också ska rätta andra felaktiga uppgifter som påverkar den registrerades rättigheter än sådana felaktiga personuppgifter som avses i artikel 5.1 d i dataskyddsförordningen. Den personuppgiftsansvarige är enligt dataskyddsförordningen skyldig att antingen rätta eller radera en sådan uppgift på begäran av den registrerade eller på eget initiativ. Det föreslås dock att ur paragrafen stryks den personuppgiftsansvariges skyldighet, som överlappar bestämmelserna i dataskyddsförordningen, att underrätta den som fått felaktig personkreditupplysning om rättelsen. Dessutom ersätts ”den registrerade” med ”företaget”. Genom ändringen beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §. Paragrafen gäller således andra uppgifter än personuppgifter enligt dataskyddsförordningen. Paragrafens rubrik ändras så att den endast gäller rättelse av fel som gäller företag.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en hänvisningsbestämmelse (2 mom.), enligt vilken dataskyddsförordningen ska tillämpas på rättelse av felaktiga personkreditupplysningar och

uppgifter om företagskopplingar. Personkreditupplysningar och uppgifter om företagskopplingar är sådana personuppgifter som avses i dataskyddsförordningen. Genom momentet preciseras bestämmelsernas förhållande till dataskyddsförordningen.

31 a §. Negativt beslut. Det föreslås att till lagen fogas en ny 31 a §, till vilken innehållet i det gällande 32 § 2 mom., som föreslås bli upphävt, överförs till den del det är fråga om företag som registrerats i kreditupplysningsregistret. Enligt den föreslagna paragrafen ska den som bedriver kreditupplysningsverksamhet och som vägrar lämna ett företag information i enlighet med 30 § eller vägrar tillmötesgå ett företags begäran i enlighet med 31 § 1 mom. ge ett skriftligt beslut om saken. Av beslutet ska framgå vilka bestämmelser och omständigheter vägran baseras på. Till beslutet ska fogas information om rätten att få saken behandlad av dataombudsmannen. På behandlingen av fysiska personers begäranden tillämpas dataskyddsförordningen.

32 §. Rätt att använda sitt eget språk. I den gällande paragrafens 1 mom. föreskrivs det om den registrerades rätt att använda sitt modersmål, antingen finska eller svenska, när den registrerade utövar sin rätt till insyn eller framställer en begäran om rättelse av fel. Den registrerade har i Finland direkt med stöd av språklagen (423/2003) rätt att använda sitt eget språk vid kontakt med myndigheterna. Om en offentlig förvaltningsuppgift genom lag eller med stöd av lag hör till en enskild, gäller för denne i uppdraget det som i språklagen föreskrivs om myndigheter. Det föreslås att momentet kvarstår eftersom de som bedriver kreditupplysningsverksamhet inte är myndigheter och den allmänt tillämpliga dataskyddsförordningen och dataskyddslagen inte innehåller några bestämmelser om den registrerades rätt att använda sitt eget språk. Bestämmelserna i kreditupplysningslagen har inte motiverats i förhållande till 124 § i grundlagen. När det gäller kreditupplysningslagen har man inte heller i ljuset av förarbetena bedömt om kreditupplysningsverksamheten kan handla om att en offentlig förvaltningsuppgift uppdras åt en enskild i enlighet med 25 § i språklagen, varvid kraven i språklagen skulle gälla den enskilda. Att kreditupplysningslagen innehåller bestämmelser om den registrerades rätt att använda sitt eget språk kan däremot motiveras med kreditupplysningsverksamhetens konsekvenser för den registrerades rättigheter och rättsskydd. Det föreslås att momentet preciseras så att det hänvisas till en fysisk person som utövar sina rättigheter i egenskap av registrerad i enlighet med dataskyddsförordningen och till ett företag som utövar sina rättigheter enligt 30 eller 31 §. I momentet ändras formuleringen ”i ett ärende som gäller insynsrett eller rättelse” till ”i sina ärenden”. Samtidigt ändras den svenska ordalydelsen i momentet för att motsvara språklagen, så att formuleringen ”sitt modersmål” ändras till ”sitt eget språk”. Fysiska personer och företag ska ha rätt att i sina ärenden använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska, samt att få handlingarna på detta språk. Bestämmelsen avser inte allmänna förfrågningar, utan situationer där ett företag eller en fysisk person behöver få uppgifter om sig själv utlämnade eller rättade. När det gäller företag avses med eget språk den juridiska personens protokollsspråk, om det är finska eller svenska.

Det föreslås att 2 mom. upphävs, eftersom det överlappar bestämmelserna i dataskyddsförordningen och dataskyddslagen. Enligt momentet ska en registeransvarig som vägrar ge den registrerade insynsrett eller vägrar ändra en registeruppgift ge ett skriftligt beslut, av vilket ska framgå vilka lagrum och fakta vägran baseras på. Samtidigt föreslås det att paragrafens rubrik ändras så att den motsvarar innehållet i 1 mom., som bevaras. När det gäller företag tas den reglering som behövs in i den nya 31 a §.

8 kap. – Tillsyn. Kapitlet innehåller bestämmelser om tillsynen över kreditupplysningsverksamheten, som enligt 33 § utövas av dataombudsmannen. Bestämmelserna i det gällande kapitlet överlappar delvis tillsynen enligt dataskyddsförordningen och dataskyddslagen, och därför föreslås det att paragraferna i kapitlet ses över till vissa delar. Tillsynen enligt kreditupplysningslagen är dock inte till alla delar enbart tillsyn över behandlingen av personuppgifter, utan

det är fråga om ett mer omfattande tillsynsansvar. Därför behöver största delen av bestämmelserna kvarstå.

34 §. Dataombudsmannens rätt att få information och göra inspektioner. I paragrafen föreskrivs det om dataombudsmannens rätt att för tillsynen över efterlevnaden av kreditupplysningslagen få tillgång till uppgifter om behandling av kreditupplysningar och om dataombudsmannens rätt att ur bötesregistret få de uppgifter som behövs för att utreda tillförlitligheten hos ett tillsynsobjekts styrelseledamöter och ersättare för dem samt verkställande direktör och dennes ställföreträdare. Rätten att få information i enlighet med bestämmelserna är mer omfattande än rätten enligt dataskyddsförordningen och dataskyddslagen att övervaka att behandlingen av personuppgifter är laglig. Paragrafens 1 mom. överlappar delvis bestämmelserna om tillsyn som grundar sig på dataskyddsförordningen och dataskyddslagen. Det föreslås att momentet ändras så att rätten att få information gäller uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över kreditupplysningsverksamheten. Genom ändringen förtydligas förhållandet mellan tillsynen över näringsverksamheten och tillsynen över behandlingen av personuppgifter. Dessutom kopplas rätten att få information till uppgifternas nödvändighet, med beaktande av att bestämmelsen har formulerats så att den är öppen och de uppgifter som ska lämnas ut inte har specificerats. För att förtydliga förhållandet mellan bestämmelserna och ifrågavarande lagstiftning om behandling av personuppgifter föreslås det dock att det till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., enligt vilket bestämmelserna i dataskyddsförordningen och dataskyddslagen tillämpas på dataombudsmannen till den del den i 1 mom. avsedda rätten att få information och göra inspektioner gäller behandling av personuppgifter. Genom detta förtydligas att 1 mom. tillämpas på erhållande av andra uppgifter. I den svenska versionen av 1 mom. föreslås dessutom vissa språkliga justeringar.

35 §. Föreskrifter. Med stöd av artikel 58.2 i dataskyddsförordningen har dataombudsmannen bland annat befogenhet att förelägga den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet att tillmötesgå den registrerades begäran att få utöva sina rättigheter enligt dataskyddsförordningen. Bestämmelsen överlappar den gällande 35 § 1 punkten i kreditupplysningslagen till den del det är fråga om befogenheter i anslutning till tillsynen över behandlingen av personuppgifter. Det föreslås att punkten ändras så att dataombudsmannens har rätt att bestämma att den registeransvarige ska förverkliga ett företags rätt att få information enligt 30 § och 31 § 1 mom. eller rätta en felaktig uppgift. Den ändrade bestämmelsen ska således inte tillämpas på den registrerades rättigheter enligt dataskyddsförordningen. Det föreslås också att ”den registeransvarige” ersätts med ”den som bedriver kreditupplysningsverksamhet”. Paragrafens 2 och 3 punkt gäller annan tillsyn över kreditupplysningsverksamheten än tillsyn över behandlingen av personuppgifter, och därför föreslås det att de ska kvarstå oförändrade. Dessutom föreslås det i paragrafen ett nytt 2 mom. enligt vilket bestämmelserna i dataskyddsförordningen och dataskyddslagen ska tillämpas på dataombudsmannens befogenheter när det gäller behandling av personuppgifter. Genom den materiella hänvisningsbestämmelsen preciseras förhållandet mellan regleringen och dataskyddsförordningen.

9 kap. – Särskilda bestämmelser. I kapitlet föreskrivs det om registrering av uppgifter i vissa fall, om anmälan om kreditupplysningsverksamhet, om tystnadsplikt, om skadeståndsansvar, om ändringssökande, om hänvisningar till straffbestämmelser i strafflagen och personuppgiftslagen och om kreditupplysningsförseelse.

39 §. Tystnadsplikt. I 1 mom. föreslås det att ”en registrerad” ersätts med ”en fysisk persons eller ett företags”. Genom ändringen beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §.

40 §. Skadeståndsansvar. I 1 mom. ersätts ”en registrerad” med ”en fysisk person eller ett företag”. Genom ändringen beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 §. I momentet

ersätts dessutom ”den registeransvarige” med ”den som bedriver kreditupplysningsverksamhet”. I 2 mom. i den gällande paragrafen finns en informativ hänvisning till personuppgiftslagen, där det föreskrivs om ersättning av skador som orsakats genom felaktiga personkreditupplysningar och lagstridig behandling av personkreditupplysningar. I artikel 82 i dataskyddsförordningen föreskrivs det om ansvar och rätt till ersättning i fall där en registrerad lidit skada till följd av en överträdelse av förordningen. Bestämmelserna i dataskyddsförordningen är direkt tillämpliga också i de situationer som avses i kreditupplysningslagens gällande 40 § 2 mom. Det föreslås att momentets informativa hänvisningsbestämmelse bibehålls för tydlighetens skull. Enligt den ändring som föreslås i momentet finns bestämmelser om rätten till skadestånd i dataskyddsförordningen, när det gäller skador som uppkommit till följd av en överträdelse av bestämmelserna om behandling av personuppgifter. På skadestånd ska till övriga delar på motsvarande sätt som i nuläget tillämpas skadeståndslagen (412/1974).

42 §. Hänvisning till strafflagen. Den gällande paragrafen innehåller hänvisningar till straffbestämmelser i strafflagen och personuppgiftslagen. Det föreslås att paragrafen ändras så att den beaktar det nya dataskyddsbrottet enligt 38 kap. 9 § i strafflagen. Dessutom preciseras bestämmelserna i fråga om brottsbeteckningarna så att momentets första mening motsvarar ordalydelsen i dataskyddslagen. Dessutom föreslås det att paragrafens rubrik preciseras.

43 §. Kreditupplysningsförseelse. I 1 punkten ersätts ”registrerade” med ”företag”. Genom ändringen beaktas det att definitionen av registrerad stryks ur 3 § och att 30 § ändras. Enligt förslaget ändras den paragrafen så att rätten att få information enligt kreditupplysningslagen endast gäller företag, medan dataskyddsförordningen tillämpas på information till fysiska personer. Dessutom ersätts i 2 punkten för tydlighetens skull ”dataskyddsmyndigheten” med ”dataombudsmannen”.

7.2 Betaltjänstlagen

Genom betaltjänstlagen genomförs betaltjänstdirektivet. Lagen innehåller många bestämmelser om behandling av uppgifter. Det är dock inte fråga om reglering som uteslutande gäller behandling av registrerades personuppgifter, utan behandlingen av uppgifterna har samband med bland annat tjänsteleverantörers informationsskyldighet och kontoinformationstjänster, och lagen innehåller dessutom bestämmelser om bland annat elektronisk identifiering av tjänsteanvändare. En EU-medlemsstat kan inte ensam bedöma om de bestämmelser om behandling av personuppgifter som ingår i direktivet är förenliga med det handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger.

Lagen innehåller också en paragraf som uttryckligen gäller behandling av personuppgifter (86 §). Enligt paragrafens 1 mom. får tjänsteleverantörer endast med betaltjänstanvändarens uttryckliga samtycke behandla sådana personuppgifter som behövs för tillhandahållande av betaltjänsterna. Genom bestämmelsen om samtycke har artikel 94.2 i betaltjänstdirektivet genomförts. Eftersom bestämmelsen baserar sig på EU-rätten, bedöms dess förenlighet med dataskyddsförordningen inte i denna proposition. Lagen innehåller i övrigt inga närmare bestämmelser om de krav som ställs på behandlingen av personuppgifter i samband med tillhandahållande av betaltjänster, så utöver 86 § 1 mom. tillämpas dessutom till alla delar bestämmelserna i dataskyddsförordningen. Eftersom betaltjänstlagen, utöver att den genomför direktivet, inte innehåller några ytterligare specialbestämmelser om behandling av uppgifter eller personuppgifter, bör regleringen anses vara proportionerlig.

Bestämmelserna i 86 § 2–4 mom. grundar sig på artikel 94.1 i direktivet, enligt vilken medlemsstaterna ska tillåta att betalningssystem och betaltjänstleverantörer behandlar personuppgifter när det är nödvändigt för att säkerställa förebyggande, undersökning och avslöjande av betalningsbedrägerier. Bestämmelserna är nödvändiga med tanke på genomförandet av kraven i direktivet, med beaktande också av behovet av att möjliggöra utlämnande av sådana uppgifter som är sekretessbelagda enligt lag. Grundlagsutskottet har i samband med behandlingen av lagförslag om ändring av försäkringslagstiftningen ansett att syftet med sådan reglering är godtagbart. Grundlagsutskottet har dock fäst uppmärksamhet vid behovet att säkerställa att regleringen är förenlig med artikel 10 i dataskyddsförordningen (se GrUU 78/2018 rd, GrUU 17/2019 rd). Direktivet medger handlingsutrymme i fråga om hur detaljerade bestämmelserna är, vilket innebär att en mer detaljerad och noggrant avgränsad reglering är möjlig inom ramen för det handlingsutrymme dataskyddsförordningen medger.

Kreditinstitutslagen (610/2014) har nyligen ändrats genom att det till lagen fogats bestämmelser om så kallade kundanmärkningsregister, som tidigare har baserat sig på beslut av datasekretessnämnden. Samtidigt har lagen om betalningsinstitut (297/2010) ändrats så att det i lagens 39 a § hänvisas till 15 kap. 18 a § i kreditinstitutslagen. Ändamålet med registren enligt dessa lagar är förenligt med 86 § i betaltjänstlagen. Kreditinstitutslagens 18 a § har inte godkänts med grundlagsutskottets medverkan, men dess innehåll är i stor utsträckning likadant som den föreslagna regleringen om försäkringsbolag.

När det gäller kundanmärkningsregister kan det anses att behandlingen av personuppgifter grundar sig på den personuppgiftsansvariges berättigade intresse att förebygga och utreda missbruk som riktar sig mot betaltjänstverksamheten. I ingressen till dataskyddsförordningen konstateras det att sådan behandling av personuppgifter som är nödvändig för att förhindra bedrägerier utgör ett berättigat intresse för berörd personuppgiftsansvarig (skäl 47). När det gäller artikel 6.1 f i dataskyddsförordningen bör det dock noteras att den inte som sådan som rättslig grund tillåter mer detaljerade nationella bestämmelser om behandling av personuppgifter.

Förhindrande av bedrägeri kan samtidigt anses vara en uppgift av allmänt intresse (artikel 6.1 e), som i fråga om 86 § 2–4 mom. i betaltjänstlagen bör betraktas som den primära rättsliga grunden för behandlingen. I fråga om detta är det möjligt att utfärda bestämmelser som kompletterar dataskyddsförordningen, och mer detaljerade bestämmelser än tidigare kan utfärdas om kundanmärkningsregister.

När det gäller reglering som kompletterar dataskyddsförordningen bör det också beaktas att kundanmärkningsregistren innehåller uppgifter som hänför sig till brott. I fråga om dem förutsätter artikel 10 att behandlingen är tillåten enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, där lämpliga skyddsåtgärder för de registrerades rättigheter och friheter fastställs. Som sådana skyddsåtgärder kan betraktas till exempel bestämmelserna i gällande 86 § 2–4 mom. om förutsättningarna för registrering och om radering av uppgifter. Regleringen är dock inte särskilt detaljerad i jämförelse med 15 kap. 18 a § i kreditinstitutslagen. Med beaktande av att syftet med bestämmelserna är detsamma, föreslås det att 86 § i betaltjänstlagen ändras så att också betaltjänstleverantörerna omfattas av motsvarande krav som de kredit- och betalningsinstitut som för kundanmärkningsregister.

86 §. *Behandling av personuppgifter.* Avsikten med den gällande paragrafens 2–4 mom. har varit att göra undantag från det förbud mot behandling av känsliga personuppgifter som föreskrevs i den upphävda personuppgiftslagen. Bestämmelser om sådana känsliga uppgifter som avses i bestämmelserna finns i artikel 10 i dataskyddsförordningen. Enligt artikel 10 i dataskyddsförordningen får behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål och lagöverträdelse som innefattar brott eller därmed sammanhängande säkerhetsåtgärder enligt

artikel 6.1 endast utföras under kontroll av en myndighet eller då behandling är tillåten enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt.

Artikel 94.1 i betaltjänstdirektivet och paragrafens 2–4 mom. tillåter samtidigt uttryckligen behandling av sådana personuppgifter om fällande domar i brottmål och lagöverträdelse som innefattar brott som avses i artikel 10 i dataskyddsförordningen. På skyddsåtgärder som gäller behandlingen av dem tillämpas, med stöd av 7 § i dataskyddslagen, 6 § 2 mom. i dataskyddslagen.

Det föreslås att det till paragrafens 2 mom., på motsvarande sätt som till lagen om betalningsinstitut, fogas en materiell hänvisning till 15 kap. 18 a § i kreditinstitutslagen. Bestämmelserna i kreditinstitutslagen ska också tillämpas på betalningsinstitut, om de registrerar eller annars behandlar kundanmärkningsuppgifter. I momentet bibehålls den gällande bestämmelsen om utlämnande av kundanmärkningsuppgifter. Den mer detaljerade regleringen omfattar registrets datainnehåll, förutsättningarna för registrering och lagringstiderna samt skyldigheten att informera den registrerade, om uppgifterna används för beslutsfattande och de har negativa konsekvenser för den registrerade. Med beaktande av att en del av betaltjänstleverantörerna samtidigt är kreditinstitut eller betalningsinstitut omfattas de redan nu av kreditinstitutslagens bestämmelser om behandling av kundanmärkningsuppgifter. Genom hänvisningsbestämmelsen blir regleringen enhetlig för alla tjänsteleverantörer som behandlar kundanmärkningsuppgifter. Den mer detaljerade regleringen är samtidigt en skyddsåtgärd till skydd för den registrerades rättigheter, utöver vad som föreskrivs i dataskyddslagen. I 15 kap. 18 a § 6 mom. i kreditinstitutslagen föreskrivs det om skyldigheten att underrätta den registrerade om användningen av uppgifterna för beslutsfattande, om avslag på en ansökan om kredit eller något annat för den registrerade negativt beslut beror på uppgifter i kundanmärkningsregistret. Bestämmelsen gäller inte samma sak som dataskyddsförordningens bestämmelser om information till den registrerade. Den registrerade omfattas utöver av den information som avses i kreditinstitutslagen även av rättigheterna enligt artiklarna 13–18 i dataskyddsförordningen. I artikel 14 i dataskyddsförordningen föreskrivs det om information som ska tillhandahållas om personuppgifterna inte har erhållits från den registrerade. Särskilt väsentlig är dessutom den registrerades rätt enligt artikel 15 att få information om behandlingen av personuppgifter som gäller den registrerade, om det inte är nödvändigt att begränsa den med stöd av 34 § i dataskyddslagen till exempel på grund av en pågående förundersökning. I en sådan situation ska skyddsåtgärderna enligt 34 § 2–4 mom. tillämpas.

Ur 2 mom. stryks dessutom den informativa hänvisningen till 11 § i personuppgiftslagen. Med beaktande av den materiella hänvisningsbestämmelse som enligt förslaget fogas till 2 mom. föreslås det att 3 och 4 mom. upphävs, eftersom de överlappar 15 kap. 18 a § i kreditinstitutslagen.

7.3 Straffregisterlagen

Straffregisterlagen omfattas av tillämpningsområdet för dataskyddslagen avseende brottmål. Bestämmelserna i straffregisterlagen har till vissa delar bedömts i samband med att dataskyddslagen avseende brottmål stiftades. Personuppgiftsansvarig i fråga om straffregistret är Rättsregistercentralen. I lagen föreskrivs det om ändamålet med straffregistret och om de uppgifter som ska registreras i registret samt om utlämnande och utplåning av personuppgifter ur registret. Bestämmelserna grundar sig i synnerhet på artiklarna 5, 8.2 och 9.1 i dataskyddsdirektivet.

4 a §. I paragrafen föreskrivs det om utlämnande av personuppgifter i situationer där en myndighet eller en adoptionsbyrå är tvungen att bedöma en persons tillförlitlighet eller lämplighet. Enligt paragrafens 1 mom. får uppgifter lämnas ut ur straffregistret till exempel när tillstånd eller godkännanden av en myndighet är beroende av personens tillförlitlighet.

Enligt det gällande 3 mom. kan justitieministeriet av vägande skäl bevilja tillstånd att lämna ut uppgifter ur straffregistret till en myndighet även i andra fall än de som nämns i 1 mom. för utredning och bedömning av en persons tillförlitlighet.. Bestämmelsen har i förarbetena till lagen motiverats med att beviljande av undantagslov innefattar rättspolitisk prövning och linjdragning, vilket till sin natur är en uppgift som bättre lämpar sig för ministeriet än en administrativ myndighet. Med stöd av momentet får uppgifter ur straffregistret lämnas ut också till andra än finska myndigheter. Det att någon annan än den registeransvarige kan besluta om utlämnande av personuppgifter ur registret är dock inte förenligt med bestämmelserna om skydd för personuppgifter. I enlighet med dataskyddslagen avseende brottmål ansvarar den personuppgiftsansvarige alltid för att säkerställa att lagen iaktas vid utlämnande och annan behandling av personuppgifter. Detta gäller också situationer där personuppgifter lämnas ut till en myndighet i ett tredjeland. Bakgrunden till bestämmelsen är i ljuset av förarbetena att justitieministeriet tidigare har ansvarat för att föra straffregistret, men ansvaret har överförts till Rättsregistercentralen. Det föreslås att momentet ändras så att Rättsregistercentralen svarar för utlämnandet av personuppgifter i de undantagsfall som avses i momentet. Eftersom bestämmelsens närmare tillämpningsområde inte framgår av paragrafen eller av förarbetena till lagen, föreslås det dessutom att tröskeln för utlämnande av uppgifter preciseras så att uppgifterna ska vara nödvändiga för utredning och bedömning av en persons tillförlitlighet i andra fall än de som nämns i 1 mom.

8 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

9 Verkställighet och uppföljning

[Kompletteras efter remissbehandlingen.]

10 Förhållande till andra propositioner

10.1 Samband med andra propositioner

[Kompletteras efter remissbehandlingen.]

10.2 Förhållande med budgetpropositionen

Propositionen hänför sig inte till budgetpropositionen.

11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Skydd för personuppgifter och utnyttjande av det nationella handlingsutrymmet

De föreslagna lagändringarna är av betydelse med avseende på skyddet för privatlivet och för personuppgifter, som tryggas i 10 § i grundlagen. Enligt 1 mom. i den paragrafen utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Grundlagsutskottet har tidigare ansett det viktigt med tanke på skyddet för personuppgifter att reglera åtminstone registrerings syfte, innehållet i de registrerade personuppgifterna, tillåtna användningsändamål, inbegripet rätten att lämna ut uppgifterna, och bevaringstiden för uppgifterna i personregister samt den registrerades rättsskydd (GrUU 25/1998 rd). Det har dessutom krävts att regleringen av dessa faktorer på lagnivå ska vara omfattande och detaljerad.

Skyddet enligt 10 § i grundlagen kompletteras av skyddet för privatlivet enligt artikel 8 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) samt respekten för privatlivet enligt artikel 7 och skyddet av personuppgifter enligt artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Enligt artikel 52.1 i stadgan ska varje begränsning i utövandet av de rättigheter och friheter som erkänns i stadgan vara föreskriven i lag och förenlig med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter och friheter. Begränsningar får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter. I artikel 52.3 i stadgan sägs att i den mån som stadgan omfattar rättigheter som motsvarar sådana som garanteras av Europakonventionen ska de ha samma innebörd och räckvidd som i konventionen. EU-domstolens domar bestämmer det centrala innehållet i skyddet för privatlivet och personuppgifter i dessa avseenden. Likaså har artikel 8 i Europakonventionen ansetts täcka även skyddet för personuppgifter i Europadomstolens rättspraxis.

Grundlagsutskottet har konstaterat att dataskyddsförordningen är en EU-rättsakt som till alla delar är förpliktande och direkt tillämplig lagstiftning i samtliga medlemsstater. I EU-domstolens rättspraxis har unionslagstiftningen företräde framför nationell rätt i överensstämmelse med de villkor som lagts fast i denna rättspraxis (GrUU 1/2018 rd). Grundlagsutskottet har också konstaterat att det inte ingår i dess konstitutionella uppdrag att bedöma den nationella genomförandelagstiftningen med avseende på den materiella EU-rätten (se t.ex. GrUU 31/2017 rd, s. 4). Utskottet har emellertid kommenterat förhållandet mellan unionslagstiftningen och den nationella lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis är det viktigt att det i den mån som EU-lagstiftningen kräver reglering på det nationella planet eller möjliggör sådan tas hänsyn till de krav som de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna ställer när det nationella handlingsutrymmet utnyttjas (se GrUU 25/2005 rd). Utskottet har därför framhållit att det i regeringens propositioner finns anledning att särskilt i fråga om bestämmelser som är av betydelse med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna tydligt klargöra ramarna för det nationella handlingsutrymmet (GrUU 26/2017 rd, s. 42, GrUU 2/2017 rd, s. 2, GrUU 44/2016 rd, s. 4).

Enligt grundlagsutskottet ska tyngdpunkten i en konstitutionell bedömning av skyddet för personuppgifter ligga på en innehållslig analys av bestämmelserna om skyddet och behandlingen av personuppgifter. Det relevanta i en konstitutionell bedömning av användningen av det nationella handlingsutrymmet är dels de innehållsliga krav som ställs av skyddet för privatlivet och personuppgifter, dels relationen mellan skyddet för övriga informationsrelaterade grundläggande fri- och rättigheter och skyddet för privatlivet och personuppgifter. Dessutom finns det konstitutionella frågor relaterade till garantierna för rättssäkerhet och god förvaltning, som kräver nationell lagstiftning (se GrUU 14/2018 rd, s. 7). Grundlagsutskottet understryker vidare att skyddet för privatlivet och personuppgifter inte har företräde framför andra grundläggande fri- och rättigheter (se GrUU 14/2018 rd, s. 8). Bedömningen går ut på att samordna och avväga två eller flera bestämmelser om de grundläggande fri- och rättigheterna (se t.ex. GrUU 54/2014 rd, s. 2, GrUU 10/2014 rd, s. 4).

Grundlagsutskottet har i ett utlåtande om lagstiftning som kompletterar dataskyddsförordningen sett det som motiverat att justera sin tidigare ståndpunkt i fråga om lagstiftningen om skyddet för personuppgifter på vissa punkter. Utskottet anser att dataskyddsförordningens detaljerade bestämmelser, som tolkas och tillämpas i enlighet med de rättigheter som garanteras i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, över lag utgör en tillräcklig rättslig grund även med avseende på skyddet för privatlivet och personuppgifter enligt 10 § i grundlagen. Korrekt tolkade och tillämpade motsvarar bestämmelserna i dataskyddsförordningen enligt utskottets uppfattning också den nivå på skyddet för personuppgifter som bestäms utifrån Europakonventionen. Således är det inte längre av konstitutionella skäl nödvändigt att speciallagstiftningen inom dataskyddsförordningens tillämpningsområde heltäckande och detaljerat föreskriver om behandling av personuppgifter. Enligt grundlagsutskottet ska skyddet för personuppgifter härefter i första hand tillgodoses med stöd av den allmänna dataskyddsförordningen och den nya nationella allmänna lagstiftningen. (GrUU 14/2018 rd, s. 4) Grundlagsutskottet anser också att vi med tanke på tydligheten bör förhålla oss restriktiva när det gäller att införa nationell speciallagstiftning. Sådan lagstiftning bör vara avgränsad till nödvändiga bestämmelser inom ramen för det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger. Utskottet ser det dock som klart att behovet av speciallagstiftning i enlighet med det riskbaserade synsätt som också krävs i dataskyddsförordningen måste bedömas utifrån de hot och risker som behandlingen av personuppgifter orsakar. Ju större risk fysiska personers rättigheter och friheter utsätts för på grund av behandlingen, desto mer motiverat är det med mer detaljerade bestämmelser. Denna omständighet är av särskild betydelse när det gäller behandling av känsliga uppgifter. (GrUU 14/2018 rd, s. 5)

I förslaget till lag om ändring av kreditupplysningslagen har strävan varit att beakta det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger genom att slopa obehövliga bestämmelser som överlappar dataskyddsförordningen och den kompletterande dataskyddslagen. I förslagen till lagar om ändring av kreditupplysningslagen och betaltjänstlagen är utgångspunkten att skyddet för personuppgifter i fortsättningen i första hand garanteras direkt genom bestämmelserna i dataskyddsförordningen och den kompletterande dataskyddslagen. I kreditupplysningslagen föreskrivs dock bland annat om uppgifter om betalningsstörningar, som kan ha negativa konsekvenser för den registrerades verksamhetsmöjligheter. Verksamheten enligt kreditupplysningslagen har så pass många direkta konsekvenser som påverkar fysiska personers kreditvärdighet att regleringen kan bedömas medföra särskilda risker för fysiska personers rättigheter och friheter. Därför är det motiverat att bevara detaljerade och omfattande bestämmelser om i synnerhet registrering och utlämnande av personuppgifter. I dessa bestämmelser utnyttjas det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger. De bestämmelser i betaltjänstlagen som gäller behandlingen av så kallade kundanmärkningsuppgifter hör för sin del till en regleringskontext som gäller behandlingen av känsliga uppgifter. Också kundan-

märkningsuppgifter kan ha direkta negativa konsekvenser för betaltjänstleverantörernas kunders verksamhetsmöjligheter. Detaljerade och omfattande bestämmelser om kundanmärkningsregistret kan således anses motiverade.

Det föreslås att bestämmelserna i kreditupplysningslagen preciseras särskilt till den del det är fråga om sådan profilering som avses i dataskyddsförordningen, i fråga om vilken det med tanke på rättssäkerheten är väsentligt att säkerställa skyddsåtgärder som gäller den registrerades rättigheter. Det föreslås att bestämmelserna i betaltjänstlagen preciseras så att de är mer detaljerade och noggrant avgränsade än de gällande bestämmelserna. Detta har betydelse med tanke på tillgodoseendet av den registrerades rättigheter. I och med de föreslagna ändringarna bedöms lagförslagen uppfylla de krav som följer av 10 § i grundlagen, i enlighet med grundlagsutskottets justerade tolkning. En närmare redogörelse för användningen av det nationella handlingsutrymmet finns i avsnitt 2.3 och i specialmotiveringen till lagförslagen.

Känsliga personuppgifter

Enligt grundlagsutskottet bör bestämmelserna om behandling av känsliga uppgifter fortfarande analyseras också utifrån praxis för tidigare bestämmelser på lagnivå (GrUU 14/2018 rd och GrUU 15/2018 rd). Till följd av att tillämpningen av dataskyddsförordningen har inletts och man i dess artikel 9 använder begreppet särskilda kategorier av personuppgifter, ska den nationella lagstiftningen för tydlighetens skull undvika att använda begreppet känsliga uppgifter (se även GrUU 14/2018 rd). Likväl menar grundlagsutskottet att det fortfarande är motiverat att i konstitutionellt hänseende beskriva vissa grupper av personuppgifter uttryckligen som känsliga (GrUU 15/2018 rd). Med sådana avses en mängd uppgifter som omfattar mer än enbart de särskilda kategorier av personuppgifter som avses i dataskyddsförordningen (se till denna del också t.ex. GrUU 17/2018 rd). Grundlagsutskottet har lyft fram riskerna med behandlingen av känsliga uppgifter. Utskottet anser att omfattande databaser med känsliga uppgifter medför allvarliga risker för informationssäkerheten och missbruk av uppgifter. Riskerna kan i sista hand utgöra ett hot mot personers identitet (se GrUU 15/2018 rd, även GrUU 13/2016 rd och GrUU 14/2009 rd).

Även i skäl 51 i dataskyddsförordningen framhålls det att särskilda personuppgifter som avses i artikel 9 och som till sin natur är särskilt känsliga med hänsyn till grundläggande rättigheter och friheter bör åtnjuta särskilt skydd, eftersom behandling av sådana uppgifter kan innebära betydande risker för de grundläggande rättigheterna och friheterna. Grundlagsutskottet har därför särskilt påpekat att det bör finnas exakta och noga avgränsade bestämmelser om att det är tillåtet att behandla känsliga uppgifter bara om det är absolut nödvändigt (GrUU 15/2018 rd). Grundlagsutskottet har i fråga om informationsresursen inom småbarnspedagogiken i sitt utlåtande GrUU 17/2018 rd förutsatt att bestämmelserna om behandling av uppgifter om hälsotillstånd och andra känsliga personuppgifter är detaljerade och heltäckande, inom den ram som dataskyddsförordningen tillåter.

Bestämmelserna i 86 § 2–4 mom. i betaltjänstlagen gäller sådana personuppgifter som avses i artikel 10 i dataskyddsförordningen. Dessa har av hävd betraktats som känsliga uppgifter. De gällande bestämmelserna om behandling av kundanmärkningsuppgifter är i ljuset av den vedertagna tolkningen av grundlagen inte tillräckligt detaljerade och noggrant avgränsade, och också artikel 10 i dataskyddsförordningen förutsätter i fråga om sådana uppgifter att det i medlemsstaternas lagstiftning föreskrivs om lämpliga skyddsåtgärder för den registrerades rättigheter och friheter. I betaltjänstlagen föreslås en hänvisningsbestämmelse som innebär att 15 kap. 18 a § i kreditinstitutslagen ska tillämpas också på betaltjänstleverantörer när dessa behandlar

kundanmärkningsuppgifter med stöd av betaltjänstlagen. Bestämmelserna i kreditinstitutslagen är betydligt mer detaljerade och noggrant avgränsade än de gällande bestämmelserna i betaltjänstlagen. I kreditinstitutslagen har också behandlingen av kundanmärkningsuppgifter begränsats till den utsträckning som är nödvändig för att förhindra och utreda störningar, brott eller överträdelser som riktas direkt mot kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet. I och med den föreslagna ändringen bedöms 86 § i betaltjänstlagen uppfylla de krav som enligt den vedertagna tolkningen av grundlagen ställs på bestämmelser om behandling av känsliga personuppgifter.

I sina analyser av exakthet och innehåll har grundlagsutskottet lagt särskild vikt vid huruvida de uppgifter som lämnas ut är av känslig art. Om de föreslagna bestämmelserna om överlåtelse av uppgifter har gällt också känsliga uppgifter, har det för vanlig lagstiftningsordning krävts att bestämmelserna preciseras så att de följer grundlagsutskottets ovan återgivna praxis för bestämmelser som rör rätten att få och att lämna ut myndighetsuppgifter trots sekretess (se GrUU 15/2018 rd och t.ex. GrUU 38/2016 rd). Grundlagsutskottet har bedömt bestämmelserna om utlämnande av uppgifter i synnerhet i fråga om myndigheterna och noterat bland annat vad och vem rätten att få uppgifter gäller och hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet. Myndigheternas rätt att få och möjlighet att lämna ut information kan gälla ”behövliga uppgifter” för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över innehållet i uppgifterna. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att ”uppgifterna är nödvändiga” för ett visst syfte (se t.ex. GrUU 17/2016 rd, s. 2–3, och de utlåtanden som nämns där). Utskottet har dock ansett att grundlagen inte tillåter en generös och ospecificerad rätt att få uppgifter, inte ens om den är förenad med nödvändighetskriteriet (t.ex. GrUU 19/2012 rd).

Denna proposition innehåller inga bestämmelser om utlämnande av uppgifter från myndigheter, men kreditupplysningslagen innehåller bestämmelser om utlämnande av personuppgifter till myndigheter. Bestämmelserna har inte gjort det möjligt att lämna ut känsliga uppgifter, och i lagförslaget stryks dessutom den möjlighet att behandla känsliga personuppgifter som ingår i den gällande lagen. I 86 § 2 mom. i betaltjänstlagen är det fråga om utlämnande av känsliga uppgifter till en annan tjänsteleverantör. Bestämmelsen bedöms uppfylla de krav som vid tolkningen av grundlagen har ställts på behandlingen av känsliga uppgifter.

I kreditupplysningslagen ges den som bedriver kreditupplysningsverksamhet rätt att lämna ut sådana uppgifter om näringsförbud som den som bedriver kreditupplysningsverksamhet får ur Rättsregistercentralens register. De uppgifter i registret som gäller gällande näringsförbud är offentliga, och var och en har rätt att ur registret få uppgifter om gällande näringsförbud även i form av kopior eller utskrifter. Utlämnandet av uppgifter genom teknisk anslutning är dock begränsat till vissa syften. Dessutom är de uppgifter som gäller näringsförbud som upphört sekretessbelagda. I kreditupplysningslagens 23 § finns inga motsvarande begränsningar. Det föreslås att paragrafen ändras så att den som bedriver kreditupplysningsverksamhet får lämna ut uppgift om ett gällande näringsförbud till den som använder kreditupplysningar, om det behövs för utförandet av ett uppdrag. Utlämnandet av uppgifter binds således till gällande näringsförbud. Uppgifter om näringsförbud som upphört, vilka kan jämföras med känsliga uppgifter, ska inte få lämnas vidare. Eftersom uppgifter om gällande näringsförbud är offentliga och de uppgifter som lämnas ut har specificerats, kan utlämnandet av uppgifter bindas till att uppgifterna behövs för utförande av ett uppdrag. I och med dessa preciseringar bedöms paragrafen uppfylla de krav som följer av 10 § i grundlagen.

I 4 a § i straffregisterlagen finns en bestämmelse enligt vilken det i undantagsfall kan beviljas tillstånd att lämna ut uppgifter ur straffregistret för utredning och bedömning av en persons

tillförlitlighet. Bestämmelsen är vagt formulerad och preciserar inte närmare mottagaren av uppgifterna och utlämningsituationen. De uppgifter som avses i paragrafen är också i konstitutionellt hänseende känsliga uppgifter. Det föreslås att bestämmelsen preciseras så att uppgifterna ska vara nödvändiga för det ändamål som anges i bestämmelsen.

I och med de föreslagna preciseringarna bedöms bestämmelserna i betaltjänstlagen, kreditupplysningslagen och straffregisterlagen uppfylla de krav som följer av 10 § i grundlagen.

Automatiserat beslutsfattande

Grundlagsutskottet har ansett att regleringen av automatiserat beslutsfattande är av betydelse med avseende på skyddet för personuppgifter men i synnerhet i skenet av principerna för god förvaltning enligt grundlagens 21 § och bestämmelserna i grundlagens 118 § om tjänsteansvar (GrUU 78/2018 rd, s. 5, GrUU 70/2018 rd, s. 3–4, GrUU 62/2018 rd, s. 6–8). En god förvaltning, vilken tryggas i 21 § 2 mom. i grundlagen, omfattar exempelvis rätten att bli hörd. Grundlagsutskottet har fäst uppmärksamhet vid att man inte ens i masshantering får äventyra kraven på god förvaltning eller rättssäkerhet (GrUU 7/2019 rd, s. 8, GrUU 78/2018 rd, s. 5, GrUU 49/2017 rd).

Grundlagsutskottet har fäst statsrådets uppmärksamhet vid att automatiserat beslutsfattande verkar innehålla flera frågor som inte uttryckligen regleras i allmänna förvaltningslagar och ansett det nödvändigt att avstå från nya förvaltningsområdesspecifika förslag till bestämmelser om automatiserat beslutsfattande (GrUU 7/2019 rd, s. 11, se även GrUU 62/2018 rd). I kreditupplysningslagen har de som bedriver kreditupplysningsverksamhet inte anförtrots någon offentlig förvaltningsuppgift, så den paragraf om bedömning av kreditvärdighet som ingår i propositionen är inte förenad med några sådana problem som grundlagsutskottet särskilt har fäst uppmärksamhet vid. I 16 § i kreditupplysningslagen tillåts redan nu uttryckligen sådant automatiserat individuellt beslutsfattande som avses i artikel 22 i dataskyddsförordningen.

Även om kreditupplysningsverksamheten inte handlar om skötsel av en offentlig förvaltningsuppgift, handlar det om skötsel av en sådan uppgift av allmänt intresse som avses i artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen. Bedrivandet av kreditupplysningsverksamhet är en uppgift som betjänar olika samhällsaktörer, och kreditupplysningsverksamheten och de förfaranden som iakttas i den kan ha en direkt inverkan på fysiska personers och företags verksamhetsmöjligheter. Därmed har kreditupplysningsverksamheten liknande drag som skötseln av en offentlig uppgift. Därför bör man i regleringen särskilt se till att säkerställa de registrerades rättsskydd, med beaktande av att den fastställelse av uppgifter för bedömning av kreditvärdigheten i fråga om en fysisk person som möjliggörs i 16 § i kreditupplysningslagen kan leda till ett negativt kreditbeslut. Även om rättsskyddet och garantierna för god förvaltning enligt 21 § i grundlagen gäller myndigheternas verksamhet, är den rätt att bli hörd och rätt att bestrida ett beslut som ingår i de lämpliga skyddsåtgärder som avses i artikel 22 i dataskyddsförordningen av betydelse för den registrerades rättsskydd också i de situationer som avses i kreditupplysningslagen.

Det automatiserade beslutsfattandet enligt artikel 22 i dataskyddsförordningen är också av betydelse med tanke på skyddet för privatlivet och skyddet för personuppgifter enligt 10 § i grundlagen. Artikel 22.2 b i dataskyddsförordningen förutsätter att automatiserat beslutsfattande tillåts enligt unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av och som fastställer lämpliga åtgärder till skydd för den registrerades rättigheter, friheter och berättigade intressen. Kreditupplysningslagens 16 §, som gäller bedömning av en fysisk persons kreditvärdighet baserat på profilering, är av allmän art, och lagen innehåller inga

bestämmelser om särskilda skyddsåtgärder. Till denna del föreslås avsevärda preciseringar i bestämmelserna. I kreditupplysningslagen föreslås bestämmelser om skyddsåtgärder som ska iakttas i det fall att bedömningen av kreditvärdigheten används som grund för kreditbeslut. Genom de föreslagna bestämmelserna utnyttjas det regleringsutrymme som artikel 22.2 b i data-skyddsförordningen medger för att stärka fysiska personers rättigheter och friheter och för att minska riskerna i samband med behandlingen av personuppgifter. I och med dessa preciseringar bedöms 16 § i kreditupplysningslagen uppfylla de krav som följer av 10 § i grundlagen.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

[Regeringen anser det dock önskvärt att grundlagsutskottet ger ett utlåtande i frågan.]

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av kreditupplysningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i kreditupplysningslagen (527/2007) 1 § 2 mom., 3 § 4 punkten, 10 § 3 mom., 20 § 3 mom., 21 § 3 punkten, 30 § 2 och 3 mom. samt 32 § 2 mom., av dem 30 § 3 mom. sådant det lyder i lag 459/2017,

ändras 2 §, 5 §, 6 § 1 och 2 mom., 7 §, 10 § 1 och 2 mom., 11 §, 12 §, 13 § 1 mom. 1–3, 6 och 8 punkten samt 2 och 3 mom., det inledande stycket i 14 § 1 mom., 16 §, det inledande stycket i 17 § 1 mom. och 17 § 1 mom. 1, 2 och 4 punkten, 18 § 1 mom. 4 punkten samt 2 mom., 19 § 2 mom. 2, 7 och 10 punkten samt 3 mom., det inledande stycket i 21 §, rubriken för 22 § och 22 § 1 och 2 mom., 23 §, 24 § 1 mom. 1, 2, 4 och 6 punkten samt 3 och 4 mom., 27 § 1 mom., 28 § 1 mom. 4 och 5 punkten, rubriken för 7 kap., 29 §, rubriken för 30 § och 30 § 1 mom., 31 §, rubriken för 32 § och 32 § 1 mom., 34 § 1 mom., 35 § 1 punkten, 39 § 1 mom., 40 § 1 och 2 mom., 42 § och 43 §,

av dem 13 § 1 mom. 3 punkten, 18 § 1 mom. 4 punkten, 24 § 1 mom. 2 punkten och 28 § 1 mom. 4 punkten sådana de lyder i lag 933/2009, 19 § 2 mom. 7 punkten sådana den lyder i lag 459/2017 och 29 § sådana den lyder i lag 751/2010, samt *fogas* till lagen en ny 30 a och en ny 31 a § samt till 34 § ett nytt 3 mom. och till 35 § ett nytt 2 mom. som följer:

2 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa tillgången till tillförlitliga kreditupplysningar, att trygga skyddet för privatlivet och skyddet för personuppgifter vid behandling av kreditupplysningar, att trygga fysiska personers och företags rätt att bli bedömda utifrån korrekta och relevanta uppgifter samt att främja god kreditupplysningssed.

5 §

God kreditupplysningssed

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet, den som använder kreditupplysningar och den som annars behandlar kreditupplysningar ska handla omsorgsfullt samt se till att

1) kreditupplysningarnas kvalitet övervakas, fysiska personers och företags rätt att få information tillgodoses, informationssystemens datasäkerhet upprätthålls och behandlingen övervakas på behörigt sätt,

2) skyddet för fysiska personers privatliv inte inskränks utan stöd i lag,

3) fysiska personers och företags rätt att bli bedömda utifrån korrekt och relevant information inte äventyras.

6 §

Kreditupplysningarnas kvalitet och informationskällor

Som kreditupplysningar får användas och på annat sätt behandlas endast information som har tillförlitliga källor och som är behövliga och relevanta för att beskriva den fysiska personens eller företagets betalningsförmåga eller betalningsvilja eller förmåga att uppfylla sina åtaganden.

Personuppgifter som ska användas som kreditupplysningar ska inhämtas hos den fysiska personen eller företaget själv, ur kreditupplysningsregister eller ur myndighetsregister där informationen är registrerad för allmänt bruk, om det inte i lag föreskrivs om rätten att använda informationen.

---

7 §

Datasäkerhet och registrering av behandlingen av kreditupplysningar

I samband med behandling av företagskreditupplysningar ska det vidtas sådana tekniska och organisatoriska åtgärder som behövs för att skydda informationen mot obehörig åtkomst och mot förstöring, ändring, utlämnande och överföring som sker av misstag eller i strid med lag samt mot annan olaglig behandling. Vid genomförandet av åtgärderna ska hänsyn tas till de tillgängliga tekniska möjligheterna, de kostnader som orsakas av åtgärderna samt den behandlade informationens art, mängd och lagringstid.

På säkerhet i samband med behandlingen av personkreditupplysningar tillämpas artikel 32 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *dataskyddsförordningen*. Vid behandlingen av personkreditupplysningar som har registrerats i ett kreditupplysningsregister ska det dessutom ses till att uppgifter om behandlingen av kreditupplysningarna lagras i datasystemet.

10 §

Förpliktelser som avser tjänster

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet får inte vägra att ur ett kreditupplysningsregister som är avsett för allmänt bruk lämna ut kreditupplysningar till den som enligt lag ska använda kreditupplysningar för beslutsfattande som avser en fysisk person eller ett företag.

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet ska i enskilda fall mot skälig ersättning lämna ut kreditupplysningar till den som ber om sådana upplysningar. Den som ber om personkreditupplysningar ska lägga fram den utredning som behövs för att konstatera att utlämnandet är förenligt med lag.

---

11 §

Jämlikt bemötande av fysiska personer och företag

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet ska se till att fysiska personer och företag bemöts jämlikt vid behandling av information som ska registreras eller har registrerats i ett kreditupplysningsregister och annars i samband med kreditupplysningsverksamhet.

12 §

Identifieringsuppgifter och uppgifter om handlingsbehörighet

I ett kreditupplysningsregister får om fysiska personer registreras

- 1) *identifieringsuppgifter*, innefattande namn och kontaktuppgifter samt personbeteckning eller, om någon sådan inte finns att tillgå, födelsetid och födelseort,
- 2) *uppgifter om företagskopplingar*, innefattande uppgift om i vilka företag personen verkar eller har verkat som ansvarsperson,
- 3) *uppgifter om handlingsbehörighet*, innefattande de uppgifter som var och en har rätt att få enligt 67 § 1 mom. i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999),
- 4) sådana uppgifter om kreditförbud som personen själv har lämnat.

13 §

Uppgifter om betalningsstörningar samt kompletterande information

I ett kreditupplysningsregister får såsom personkreditupplysningar registreras

1) *uppgifter om konkurs*, innefattande uppgifter som antecknats om gäldenären i det konkurs- och företagssaneringsregister som avses i lagen om konkurs- och företagssaneringsregistret (137/2004),

2) *uppgifter om skuldsanering*, innefattande de uppgifter som antecknats om gäldenären i det skuldsaneringsregister som avses i 87 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993),

3) *uppgifter om betalningsstörning som konstaterats av en myndighet*, innefattande uppgifter om en betalningsförsummelse som har konstaterats genom en domstols lagakraftvunna dom, tredskodom eller i 2 kap. 26 § i utsökningsbalken (705/2007) avsedda dom om förlängning av utsökningsgrundens tidsfrist eller genom protest av en växel som gäldenären accepterat,

---

6) *uppgifter om betalningsstörning som en gäldenär erkänt*, innefattande uppgifter om ett skriftligt meddelande i vilket gäldenären erkänner en betalningsförsummelse och vilket lämnats i samband med ett avtal med flera borgenärer eller ett annat avtal om omfattande betalningsarrangemang,

---

8) *uppgifter om betalning*, innefattande information om betalning som avser den betalningsförsummelse som lett till en anteckning om betalningsstörning som avses i 1–5 punkten, när informationen i enlighet med en lagstadgad förpliktelse har tillställts den som bedriver kreditupplysningsverksamhet eller när gäldenären har bett att en sådan registrering ska göras och lagt fram tillförlitlig utredning om betalningen eller när den som bedriver kreditupplysningsverksamhet annars har information om betalningen,

---

I registret ska dessutom på gäldenärens begäran och utifrån en tillförlitlig utredning av denne antecknas en uppgift om att orsaken till en betalningsstörning är borgensansvar eller tredjemanspant och likaså en av gäldenären till den som bedriver kreditupplysningsverksamhet överlämnad, i boförvaltarens gäldenärsutredning ingående uppgift om de huvudsakliga orsakerna till konkurs. I registret kan föras in också andra uppgifter som gäldenären har lämnat om faktorer som lett till anteckningar om betalningsstörning och om den ursprungliga tidpunkten för en betalningsstörning.

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet ska, om det utifrån allmänt tillgängliga eller till den som bedriver kreditupplysningsverksamhet överlämnade uppgifter är möjligt, i registret anteckna vilka registreringar som orsakas av en och samma betalningsförsummelse. En sådan anteckning ska dock alltid göras på begäran av gäldenären utifrån en av denne överlämnad tillförlitlig utredning.

14 §

Särskilda bestämmelser om betalningsstörningar som borgenären anmält

Av en borgenär anmälda uppgifter om betalningsstörning får anmälas till den som bedriver kreditupplysningsverksamhet och föras in i ett kreditupplysningsregister, om betalningen har försenats minst 60 dagar från den ursprungliga förfallodagen, om inte gäldenären och borgenären har ingått ett nytt betalningsavtal efter den ursprungliga förfallodagen. En förutsättning för anmälan och registrering av uppgifter om en betalningsstörning är dessutom att

---

16 §

Uppgifter som används för bedömning av kreditvärdighet

När man fastställer en fysisk persons kreditvärdighetsklass eller andra uppgifter för bedömning av kreditvärdighet som registreras i ett kreditupplysningsregister eller tillhandahålls med hjälp av det, får endast uppgifter som avses i 12 § 2–4 punkten och i 13 § användas. Om uppgifter för bedömning av kreditvärdigheten används som grund för kreditbeslut, ska en fysisk person beredas tillfälle att uttrycka sin åsikt och kräva rättelse av fel innan beslut fattas. En fysisk person har rätt att kräva att en människa deltar i behandlingen av uppgifter hos den som bedriver kreditupplysningsverksamhet eller hos kreditgivaren.

Vid fastställande av uppgifter för bedömning av kreditvärdigheten hos en fysisk person som bedriver näringsverksamhet ska dessutom 27 § iakttas.

17 §

Lagringstider för identifieringsuppgifter och uppgifter om handlingsbehörighet

Identifieringsuppgifter och uppgifter om handlingsbehörighet som gäller en fysisk person ska avföras ur registret som följer:

1) identifieringsuppgifter så snart de övriga anteckningarna om personen ska avföras ur registret,

2) uppgifter om företagskopplingar inom ett år från det att en anteckning om att personen verkat som ett företags ansvarsperson har avförts ur ett offentligt myndighetsregister,

4) av en fysisk person anmält kreditförbud så snart personen ber om detta.

18 §

Lagringstider för anteckningar om betalningsstörningar och kreditvärderingsuppgifter

I ett kreditupplysningsregister registrerade anteckningar om betalningsstörningar skall avföras ur registret som följer:

4) en annan utsökningsuppgift, så snart den som bedriver kreditupplysningsverksamhet har fått besked om att utsökningsgrunden har upphävts, att gäldenären har betalat den skuld som drivits in genom begränsad utsökning, att tidsfristen för utsökningsgrunden för fordran har löpt ut eller att en dom med vilken utsökningsgrundens tidsfrist förlängts har upphävts,

Om den som bedriver kreditupplysningsverksamhet har fått besked om att den fordran betalats som en anteckning om betalningsstörning enligt 1 mom. 6 punkten avser, ska uppgiften avföras inom två år från det att anteckningen gjorts.

19 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande och användning av personkreditupplysningar

Utan hinder av vad som föreskrivs i 1 mom. får personkreditupplysningar lämnas ut och användas

2) när en myndighet beviljar stöd för företagsverksamhet, om personen verkar som ansvarsperson för det företag som ansökt om stöd,

---

7) för att, på begäran av personen, för ett kreditinstitut eller en försäkringsanstalt upprätta ett intyg eller en rekommendation om personens förmåga att sköta sina åtaganden samt till dem som är rapporteringsskyldiga enligt lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) för uppfyllande av förpliktelser enligt 4 kap. 3 § i den lagen,

---

10) för vetenskaplig forskning, statistik och en myndighets planerings- och utredningsuppgifter, med beaktande av vad som föreskrivs i dataskyddsförordningen och i dataskyddslagen (1050/2018).

I 26 och 27 § föreskrivs om behandling av personkreditupplysningar om ett företags ansvarspersoner i syfte att bedöma företagets kreditvärdighet.

21 §

Basuppgifter om företag

Om inte en fysisk person eller ett företag har samtyckt till något annat, får i ett kreditupplysningsregister som *basuppgifter om ett företag* registreras

---

22 §

Uppgifter om företags ansvarspersoner

Utöver basuppgifter om företaget får det i ett kreditupplysningsregister registreras sådana uppgifter om företagets ansvarspersoner som antecknats i ett offentligt myndighetsregister. Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet ska göra sådana registeranteckningar om ett företags ansvarspersoner som avviker från anteckningar i ett offentligt myndighetsregister, om anteckningarna i myndighetsregistret på grund av registreringstidpunkten eller av någon annan sådan orsak inte ger en korrekt bild av företaget och dess verksamhet eller av dem som bär ansvaret för företagets betalningsstörningar eller som har eller haft den faktiska bestämmanderätten i företaget. Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet ska innan anteckningen görs eller uppgiften används för bedömning av företagets kreditvärdighet ge företaget tillfälle att be myndigheten komplettera eller korrigera registeruppgifterna, om inte detta är uppenbart onödigt.

Av en anteckning som den som bedriver kreditupplysningsverksamhet gjort i enlighet med 1 mom. ska framgå att anteckningen gjorts med stöd av denna lag.

---

23 §

Uppgifter om näringsförbud

I ett kreditupplysningsregister får registreras uppgifter om personer som har meddelats näringsförbud enligt lagen om näringsförbud (1059/1985) och likaså uppgifter om förbudets varaktighet. Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet får lämna ut uppgift om ett gällande näringsförbud till den som använder kreditupplysningar, om det behövs för utförandet av ett uppdrag. Uppgiften får lämnas ut genom teknisk anslutning eller på något annat elektroniskt sätt. Uppgiften får dock inte publiceras i ett allmänt datanät.

24 §

Uppgifter om företags betalningsstörningar samt kompletterande uppgifter

Som uppgifter om ett *företags betalningsstörningar* får i ett kreditupplysningsregister registreras

1) uppgifter som i det konkurs- och företagssaneringsregister som avses i lagen om konkurs- och företagssaneringsregistret registrerats om gäldenären och om behandlingen av ärendet,

2) uppgifter om betalningsförsummelse som har konstaterats genom en domstols lagakraftvunna dom eller tredskodom eller genom protest av en växel som gäldenären accepterat,

---

4) sådana uppgifter om gäldenären som har registrerats i det kungörelseregister som avses i 10 § i lagen om offentlig stämning,

---

6) ett av gäldenären till en borgenär riktat skriftligt erkännande av en betalningsförsummelse,

---

I registret ska dessutom på gäldenärens begäran och utifrån en tillförlitlig utredning av denne antecknas en uppgift om att orsaken till en betalningsstörning är borgensansvar eller tredjemanspant samt en av gäldenären till den som bedriver kreditupplysningsverksamhet överlämnad, i boförvaltarens gäldenärsutredning ingående uppgift om de huvudsakliga orsakerna till

konkurs. I registret kan föras in också andra uppgifter som gäldenären har lämnat om faktorer som lett till anteckningar om betalningsstörning och om den ursprungliga tidpunkten för en betalningsstörning.

Den som ansvarar för ett kreditupplysningsregister ska, om det utifrån allmänt tillgängliga eller till den som bedriver kreditupplysningsverksamhet överlämnade uppgifter är möjligt, i registret anteckna vilka registreringar som orsakas av en och samma betalningsförsummelse. En sådan anteckning ska dock alltid göras på begäran av gäldenären utifrån en av denne överlämnad tillförlitlig utredning.

27 §

Information som används för bedömning av företags kreditvärdighet

När man fastställer ett företags kreditvärdighetsklass eller andra uppgifter för bedömning av kreditvärdigheten som registreras i ett kreditupplysningsregister eller tillhandahålls med hjälp av det får, utöver basuppgifter om företaget och uppgifter som avses i 21–25 §, endast av företaget själv till den som bedriver kreditupplysningsverksamhet överlämnade uppgifter användas.

---

28 §

Lagringstider för registeranteckningar

Ur register över företagskreditupplysningar skall information avföras som följer:

---

4) en annan utsökningsuppgift, så snart den som bedriver kreditupplysningsverksamhet har fått besked om att utsökningsgrunden har upphävts eller att gäldenären har betalat den skuld som drivits in genom begränsad utsökning,

5) en uppgift om betalningsstörning som gäldenären har erkänt, inom två år från det att anteckningen gjorts,

---

7 kap. Rätt att få information

29 §

Information om betydelsen av betalning av fordran och om användningen av kreditupplysningar

Utöver vad som föreskrivs i artikel 14.1–14.4 i dataskyddsförordningen ska en fysisk person om vilken en första anteckning görs i ett kreditupplysningsregister informeras om vilken betydelse betalningen av en fordran har för anteckningarna i kreditupplysningsregistret.

Den som förvärvat uppgifter ur ett kreditupplysningsregister och som förkastar en ansökan om kredit utifrån personkreditupplysningar som erhållits ur registret, ska omedelbart efter beslutet informera den registrerade om användningen av kreditupplysningarna och om ur vilket register uppgifterna har hämtats.

30 §

Företags rätt att få information

Ett företag, dess representant eller ansvarsperson har rätt att få veta vilka uppgifter om företaget och dess ansvarspersoner som registrerats i ett kreditupplysningsregister samt varifrån de registrerade uppgifterna härstammar. Ett företag, dess representant eller ansvarsperson har dock inte rätt att få information om de företag som har lämnat de uppgifter som den som bedriver kreditupplysningsverksamhet använder för framtagning av upplysningar om betalningsvana.

---

30 a §

Begränsning av den registrerades rättigheter

Den registrerade har inte rätt att få information om den till vilken personkreditupplysningar om den registrerade har lämnats ut, om uppgifterna under de förutsättningar som anges i 19 § 2 mom. 7 punkten har lämnats ut till en rapporteringsskyldig som avses i den punkten eller om uppgifterna har lämnats ut till centralen för utredning av penningtvätt för att förhindra, avslöja eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Vid begränsning av den registrerades rätt till tillgång till information med stöd av 1 mom. ska bestämmelserna i 34 § 3 och 4 mom. i dataskyddslagen iakttas.

31 §

Rättelse av fel som gäller företag

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet ska utan obefogat dröjsmål rätta sådan felaktig, bristfällig, föråldrad eller annars vilseledande information om företag som finns i ett kreditupplysningsregister eller kreditomdöme. Den som företaget har uppgett att har fått en felaktig företagskreditupplysning ska på företagets begäran underrättas om rättelsen.

På rättelse av felaktiga personkreditupplysningar och uppgifter om företagskopplingar tillämpas bestämmelserna i dataskyddsförordningen.

31 a §

Negativt beslut

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet och som vägrar lämna information enligt 30 § eller vägrar tillmötesgå begäran enligt 31 § 1 mom. ska ge ett skriftligt beslut om saken. Av beslutet ska framgå vilka bestämmelser och omständigheter vägran baseras på. Till beslutet ska fogas information om rätten att få saken behandlad av dataombudsmannen.

32 §

Rätt att använda sitt eget språk

En fysisk person som utövar sina rättigheter i egenskap av registrerad i enlighet med dataskyddsförordningen och ett företag som utövar sina rättigheter enligt 30 eller 31 § i denna lag har rätt att i sina ärenden använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska, samt att få handlingarna på detta språk.

---

34 §

Dataombudsmannens rätt att få information och göra inspektioner

Dataombudsmannen har trots sekretessbestämmelserna rätt att för tillsynen över efterlevnaden av denna lag få tillgång till och kopior av de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över kreditupplysningsverksamheten.

Till den del den i 1 mom. avsedda rätten att få information och göra inspektioner gäller behandling av personuppgifter tillämpas bestämmelserna i dataskyddsförordningen och dataskyddslagen på dataombudsmannens befogenheter.

35 §

Föreskrifter

Dataombudsmannen har rätt att

1) bestämma att den som bedriver kreditupplysningsverksamhet ska förverkliga ett företags rätt att få information enligt 30 § och 31 § 1 mom. eller rätta en felaktig uppgift,

---

När det gäller behandling av personuppgifter tillämpas bestämmelserna i dataskyddsförordningen och dataskyddslagen på dataombudsmannens befogenheter.

39 §

Tystnadsplikt

Den som behandlar kreditupplysningar som avses i denna lag får inte i strid med denna lag röja vad den i detta uppdrag fått veta om en fysisk persons eller ett företags angelägenheter eller om det skydd som gäller behandlingen av kreditupplysningar.

---

40 §
Skadeståndsansvar

Den som ansvarar för ett kreditupplysningsregister är skyldig att ersätta ekonomisk skada som orsakas en fysisk person eller ett företag genom användning av företagskreditupplysningar som har registrerats eller tagits fram i strid med denna lag. Vad som föreskrivs ovan gäller också en sådan uppgift om ett företags ansvarsperson som den som bedriver kreditupplysningsverksamhet har registrerat med stöd av 22 §.

När det gäller skador som uppkommit till följd av en överträdelse av bestämmelserna om behandling av personuppgifter finns bestämmelser om rätten till skadestånd i dataskyddsförordningen.

---

42 §
Hänvisning till strafflagen

Bestämmelser om straff för kränkning av kommunikationshemlighet och för grov kränkning av kommunikationshemlighet finns i 38 kap. 3 och 4 § i strafflagen (39/1889) och bestämmelser om straff för dataintrång och för grovt dataintrång i 38 kap. 8 och 8 a § i den lagen. Bestämmelser om straff för dataskyddsbrott finns i 38 kap. 9 § i strafflagen. Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 39 § i denna lag döms i enlighet med 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte gärningen utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

43 §
Kreditupplysningsförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med denna lag

1) underlåter att iaktta vad som föreskrivs om behandling av företagskreditupplysningar som registreras i kreditupplysningsregister, om information som används för fastställelse av kreditvärdighetsklass eller annan uppgift för bedömning av kreditvärdigheten i fråga om företag, om information till företag, om rättelse av företagskreditupplysningar och om anmälan till dataombudsmannen, eller

2) ger dataombudsmannen felaktiga eller vilseledande uppgifter i ett ärende som gäller behandling av företagskreditupplysningar,

och sålunda äventyrar företags rätt att bli bedömda på basis av korrekta och relevanta uppgifter eller tillgången till kreditupplysningar ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *kreditupplysningsförseelse* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Lag

om ändring av 86 § i betaltjänstlagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i betaltjänstlagen (290/2010) 86 § 3 och 4 mom. och
ändras 86 § 2 mom. som följer:

86 §

Behandling av personuppgifter

En tjänsteleverantör får, trots vad som föreskrivs om sekretessbeläggning av uppgifter, till en annan tjänsteleverantör lämna ut och annars behandla uppgifter om misstänkta och begångna brott mot sin betaltjänstverksamhet, om behandlingen av uppgifterna är nödvändig för att förhindra eller utreda brott i anslutning till betaltjänster. På registrering och annan behandling av dessa uppgifter tillämpas 15 kap. 18 a § i kreditinstitutslagen (610/2014).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Lag

om ändring av 4 a § i straffregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i straffregisterlagen (770/1993) 4 a § 3 mom., sådant det lyder i lag 1093/1999, som
följer:

4 a §

Rättsregistercentralen kan av vägande skäl lämna ut uppgifter ur straffregistret till en myndighet, om de är nödvändiga för utredning och bedömning av en persons tillförlitlighet i andra fall än de som nämns i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____
_____

Helsingfors x.x.20xx

Statsminister

xxx

..minister xxx

